COMISIA
EUROPEANĂ

Bruxelles, 15.7.2019
COM(2019) 339 final

RAPORT AL COMISIEI CĂTRE PARLAMENTUL EUROPEAN, CONSILIU, COMITETUL ECONOMIC ȘI SOCIAL EUROPEAN ȘI COMITETUL REGIUNILOR

Raport privind politica în domeniul concurenței pentru anul 2018

{SWD(2019) 297 final}

RAPORT AL COMISIEI CĂTRE PARLAMENTUL EUROPEAN, CONSILIU, COMITETUL ECONOMIC ȘI SOCIAL EUROPEAN ȘI COMITETUL REGIUNILOR

Raport privind politica în domeniul concurenței pentru anul 2018

1. Promovarea unei piețe interne competitive în beneficiul întreprinderilor și al consumatorilor europeni

Anul 2018 a marcat cea de a 60-a aniversare a intrării în vigoare a Tratatului de instituire a Comunității Economice Europene, fundamentul Uniunii Europene de astăzi. În prezent, Uniunea Europeană, cu cele 24,5 milioane de întreprinderi mici, mijlocii și mari care intră în concurență în serviciul celor 500 de milioane de consumatori din Uniune, continuă să ofere o piață internă dinamică ce contribuie la competitivitatea industriei UE și la o dezvoltare durabilă a economiei europene pe baza unei piețe fondate atât pe competitivitate, cât și pe valorile sociale.

Încă de la început, UE a dispus de normele prevăzute de tratat[1], care au conferit Comisiei competența de a proteja concurența loială și nedenaturată pe piața internă. Normele UE privind concurența stabilesc un cadru juridic bine definit pentru ca întreprinderile să își desfășoare activitatea pe piața internă, permițând întreprinderilor de toate dimensiunile să concureze în condiții echitabile. Acest cadru juridic a evoluat în cursul ultimelor șase decenii, însă aderă strict la principiul statului de drept, fiind sub controlul atent al instanțelor europene. În activitățile sale cotidiene care vizează aplicarea normelor, Comisia aplică în mod riguros principiile nediscriminării, corectitudinii procedurale, transparenței, previzibilității, dreptului de a fi ascultat și protecției confidențialității. Datorită previzibilității și credibilității sistemului UE, Comisia a devenit una dintre cele mai importante și mai influente autorități din domeniul concurenței la nivel mondial.

Pentru a amplifica efectele acțiunii sale de aplicare a normelor, Comisia lucrează în strânsă colaborare cu autoritățile naționale din domeniul concurenței și cu instanțele naționale ale statelor membre și cooperează în mod activ cu agențiile din domeniul concurenței din întreaga lume - atât la nivel bilateral, cât și în cadrul mai multor foruri internaționale precum OCDE, Rețeaua Internațională a Concurenței și UNCTAD - în vederea dezvoltării unor condiții de concurență cu adevărat echitabile la nivel mondial și a respectării statului de drept.

La 7 iunie 2018, ca parte a Cadrului financiar multianual (CFM) pentru perioada 2021-2027, Comisia a adoptat propunerea referitoare la Programul privind piața unică[2]. Acesta include noul Program privind concurența, cu un buget orientativ de 140 de milioane EUR pentru perioada de programare. Atunci când va fi adoptat de către colegiuitori, Programul privind

[1] Articolul 3 alineatul (1) litera (b) din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene. Principalele norme în materie de concurență sunt consacrate în partea a treia capitolul 1 titlul VII articolele 101-109 din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene (TFUE) și în Regulamentul UE privind concentrările economice [Regulamentul (CE) nr. 139/2004].

[2] A se vedea Propunerea de Regulament al Parlamentului European și al Consiliului de instituire a programului privind piața unică, competitivitatea întreprinderilor, inclusiv a întreprinderilor mici și mijlocii, și statisticile europene și de abrogare a Regulamentelor (UE) nr. 99/2013, (UE) nr. 1287/2013, (UE) nr. 254/2014, (UE) nr. 258/2014, (UE) nr. 652/2014 și (UE) 2017/826 - COM/2018/441 final - 2018/0231 (COD): https://ec.europa.eu/commission/publications/single-market-programme-legal-texts-and-factsheets_ro, http://europa.eu/rapid/press-release_IP-18-4049_ro.htm.

concurența va ajuta Comisia să abordeze noile provocări ale politicii UE în domeniul concurenței legate de utilizarea volumelor mari de date și a algoritmilor și de accelerarea evoluțiilor într-un mediu din ce în ce mai digitalizat, precum și să consolideze rețelele de cooperare între autoritățile statelor membre și Comisie pentru a sprijini concurența loială pe piața unică.

În 2018, măsurile de politică în materie de concurență ale Comisiei au continuat să vizeze piețele importante pentru cetățenii și întreprinderile din UE, cum ar fi sectorul telecomunicațiilor și cel digital, serviciile financiare, energia și mediul, agricultura și alimentele, transporturile și industria prelucrătoare. Prezentul raport este un rezumat neexhaustiv al activităților întreprinse de Comisie în ceea ce privește politica în domeniul concurenței în cursul anului 2018. Informații suplimentare și mai detaliate pot fi consultate în documentul de lucru al serviciilor Comisiei care însoțește prezentul document și pe site-ul web al Direcției Generale Concurență[3].

2. Îmbunătățirea eficacității aplicării normelor în materie de concurență

Comisia urmărește în mod constant să simplifice procedurile în cazurile de concurență și să evalueze efectele economice ale deciziilor sale anterioare, pentru a consolida și mai mult promptitudinea, eficiența și eficacitatea acțiunilor sale de aplicare a legislației în conformitate cu normele UE în materie de concurență.

În decembrie 2018, Comisia a publicat orientări actualizate pentru întreprinderi privind protejarea secretelor comerciale și a altor informații confidențiale[4] în cursul procedurilor antitrust, precum și orientări și modele destinate utilizării în cadrul așa-numitelor cercuri de confidențialitate[5] în scopuri legate de accesul la dosare. Accesul întreprinderilor la informațiile din dosarul Comisiei este un pas procedural fundamental în cazurile de încălcare a normelor antitrust. Aceste două ghiduri sunt rezultatul activității continue a Comisiei menite să crească nivelul de promptitudine și eficiență a procedurilor în materie de concurență, garantând în același timp respectarea garanțiilor procedurale și drepturile la apărare ale întreprinderilor. Ele completează orientările anterioare ale Comisiei referitoare la cele mai bune practici privind procedurile de tip „data room”[6], orientările privind cererile de confidențialitate pentru procesul de pregătire a versiunilor publice ale deciziilor sale[7], precum și recomandările pentru utilizarea documentelor electronice[8].

Ca urmare a cadrului eficace pentru recompensarea cooperării din partea întreprinderilor anchetate în domeniul cartelurilor și a unui prim caz în care nu a fost implicat un cartel în 2016[9], Comisia a finalizat, în 2018, mai multe cazuri de încălcare a normelor antitrust în care nu a fost implicat un cartel, pe baza cooperării întreprinderilor vizate de anchetă[10]. Această cooperare permite Comisiei să crească nivelul de relevanță și impactul deciziilor sale prin

[3] A se vedea http://ec.europa.eu/competition/index_en.html.
[4] A se vedea http://ec.europa.eu/competition/antitrust/business_secrets_en.pdf.
[5] Un cerc de confidențialitate este o procedură de prezentare de informații negociată prin care un cerc restrâns de persoane beneficiază de acces la informațiile confidențiale conținute în dosarul Comisiei. A se vedea http://ec.europa.eu/competition/antitrust/conf_rings.pdf.
[6] A se vedea http://ec.europa.eu/competition/mergers/legislation/disclosure_information_data_rooms_en.pdf.
[7] http://ec.europa.eu/competition/antitrust/guidance_on_preparation_of_public_versions_antitrust_04062015.pdf.
[8] A se vedea http://ec.europa.eu/competition/contacts/electronic_documents_en.pdf.
[9] Cazul AT.39759 – *Împiedicarea accesului pe piață de către ARA*, Decizia Comisiei din 20 septembrie 2016, disponibil la adresa http://ec.europa.eu/competition/elojade/isef/case_details.cfm?proc_code=1_39759.
[10] Deciziile Comisiei din 24 iulie 2018 în cazurile: AT.40181 *Philips*, AT.40182 *Pioneer*, AT.40465 *Asus* și AT.40469 *Denon & Marantz*; și Decizia Comisiei din 17 decembrie 2018 în cazul AT.40428 *Guess*. Pentru informații suplimentare, a se vedea capitolul 3 din prezentul raport.

accelerarea investigațiilor sale, în timp ce întreprinderile pot beneficia de reduceri semnificative ale amenzilor în funcție de natura și momentul cooperării lor. În decembrie 2018, Comisia a publicat orientări informale privind modul în care întreprinderile pot coopera la anchetele antitrust în schimbul unor amenzi mai mici[11].

Parlamentul European și Consiliul adoptă propunerea Comisiei de a spori eficacitatea autorităților de concurență din statele membre

La 11 decembrie 2018, Parlamentul European și Consiliul au adoptat așa-numita Directivă REC+[12] privind oferirea de mijloace autorităților de concurență din statele membre astfel încât să fie mai eficace în aplicarea normelor UE în materie de concurență în domeniul antitrust. Directiva s-a bazat pe propunerea Comisiei din martie 2017[13], în urma unei consultări publice care a avut loc în perioada noiembrie 2015-februarie 2016.

Directiva REC+ va asigura faptul că, atunci când se aplică aceleași dispoziții legale - normele antitrust ale UE - autoritățile naționale din domeniul concurenței dispun de instrumente eficace de aplicare și de resursele necesare pentru depistarea și sancționarea întreprinderilor care încalcă normele UE în materie de concurență. De asemenea, va asigura faptul că acestea pot lua decizii în condiții de deplină independență, pe baza faptelor și a legii. Noile norme contribuie la obiectivul privind o veritabilă piață unică, promovând obiectivul general de a crea piețe competitive, locuri de muncă și creștere economică.

Directiva REC+ este transpusă până la 4 februarie 2021. Comisia va monitoriza procesul de transpunere și va asista statele membre la transpunerea directivei în legislația națională în decursul perioadei de punere în aplicare de doi ani, începând cu data publicării directivei în Jurnalul Oficial.

Valorificarea avantajelor modernizării normelor privind ajutoarele de stat

Începând din luna mai 2012, Comisia a pus în aplicare un pachet important de reforme privind modernizarea ajutoarelor de stat. Acest pachet de reforme coerente permite statelor membre să pună în aplicare măsuri de ajutor de stat care promovează investițiile, creșterea economică și crearea rapidă de locuri de muncă. În cadrul acestui pachet, au fost introduse în 2014 o serie de norme noi - în special așa-numitul Regulament general de exceptare pe categorii de ajutoare (RGECA)[14], care apoi a fost modificat în 2017. Aceste norme au redus sarcina administrativă pentru măsurile de ajutor cu potențial mai scăzut de denaturare a concurenței, pe care statele membre nu mai trebuie să le notifice Comisiei. În același timp, măsurile care ar putea afecta grav concurența sau ar putea fragmenta piața unică sunt în continuare supuse unui control atent. În contextul cadrului financiar multianual 2021-2027, Comisia a propus simplificarea coinvestiției care implică atât finanțare UE, cât și investiții ale statelor membre, prin extinderea suplimentară a Regulamentului UE de abilitare a ajutoarelor de stat, care

[11] Fișa informativă care stabilește cadrul pentru o astfel de cooperare a fost publicată cu ocazia adoptării deciziei de interzicere în cazul AT.40428 - *Guess*; a se vedea http://ec.europa.eu/competition/publications/data/factsheet_guess.pdf.

[12] Directiva (UE) 2019/1 a Parlamentului European și a Consiliului din 11 decembrie 2018 privind oferirea de mijloace autorităților de concurență din statele membre astfel încât să fie mai eficace în aplicarea legii și privind garantarea funcționării corespunzătoare a pieței interne, JO L 11, 14.1.2019, p. 3-33.

[13] Propunere de directivă a Parlamentului European și a Consiliului privind oferirea de mijloace autorităților de concurență din statele membre astfel încât să fie organisme mai eficace de asigurare a respectării normelor și privind garantarea funcționării corespunzătoare a pieței interne, disponibilă la adresa https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=CELEX%3A52017SC0114.

[14] A se vedea http://ec.europa.eu/competition/state_aid/legislation/block.html.

constituie temeiul juridic pentru adoptarea Regulamentului general de exceptare pe categorii de ajutoare.

Tabloul de bord privind ajutoarele de stat din 2018[15] a confirmat beneficiile pachetului privind modernizarea ajutoarelor de stat. Începând cu anul 2015, peste 96 % din noile măsuri de ajutor puse în aplicare au fost incluse în RGECA, permițând o punere în aplicare mai rapidă de către statele membre și un control privind ajutoarele de stat orientat într-o mai mare măsură pe ideea unei implicări cât mai mari în chestiuni majore și cât mai mici în cele de mai mică importanță („*big on big things and small on small things*"). Ponderea tot mai mare a cheltuielilor care intră sub incidența RGECA implică, de asemenea, faptul că, în medie, măsurile de ajutor de stat înregistrate de Comisie au fost puse în aplicare de statele membre mult mai repede decât în trecut: comparativ cu 2013, timpul mediu de punere în aplicare a măsurilor de ajutor de stat a scăzut cu 15 %[16].

În domeniul serviciilor de interes economic general (SIEG), mai mult de 90 % din măsurile de ajutor sunt, de asemenea, exceptate pe categorii în temeiul Deciziei privind SIEG, în conformitate cu rapoartele anuale privind SIEG prezentate de statele membre.

Cu cât este mai mare transparența în ceea ce privește utilizarea ajutorului de stat, cu atât este mai probabil ca aplicarea să fie mai eficace. În acest scop, serviciile Comisiei facilitează respectarea dispozițiilor privind transparența din cadrul pachetului privind modernizarea ajutoarelor de stat - dezvoltând, în cooperare cu statele membre, Modulul privind transparența ajutoarelor de stat[17] - un instrument informatic pentru transmiterea și publicarea datelor privind acordarea de ajutoare de stat care depășesc 500 000 de EUR. La sfârșitul anului 2018, 25 de state membre s-au alăturat Modulului privind transparența ajutoarelor de stat. Peste 43 000 de cazuri de acordare de ajutoare au fost publicate de 25 de state membre și Islanda.

În 2018, Comisia a lansat, în conformitate cu Orientările sale privind o mai bună legiferare, evaluarea normelor privind ajutoarele de stat adoptate ca parte a pachetului privind modernizarea ajutoarelor de stat, precum și a orientărilor pentru sectorul feroviar și al asigurărilor de credit la export pe termen scurt. Evaluarea ia forma unei „verificări a adecvării"[18] menite să stabilească dacă normele au funcționat în modul dorit și dacă sunt adecvate scopului urmărit. Aceasta va oferi o bază pentru deciziile pe care Comisia le va lua în viitor cu privire la oportunitatea prelungirii sau a actualizării normelor.

Lupta împotriva cartelurilor continuă

Comisia a creat recent un instrument de denunțare în condiții de anonimitate[19], care ajută persoanele care dețin cunoștințe privilegiate privind existența unui cartel sau alte încălcări ale

[15] A se vedea http://ec.europa.eu/competition/state_aid/scoreboard/index_en.html.
[16] Pentru informații suplimentare și mai detaliate, a se vedea partea I a documentului de lucru al serviciilor Comisiei care însoțește prezentul raport.
[17] A se vedea https://webgate.ec.europa.eu/competition/transparency/public?countryNuts=chooseLanguage&lang=ro.
[18] Verificarea actuală a adecvării va viza: Regulamentul general de exceptare pe categorii de ajutoare (RGECA); Regulamentul „de minimis"; Orientările privind ajutoarele de stat regionale; Cadrul pentru cercetare, dezvoltare și inovare (CDI); Comunicarea privind ajutorul de stat pentru proiecte importante de interes european comun (Comunicarea PIIEC); Orientări privind finanțarea de risc, aeroporturile și aviația; Orientări privind ajutoarele destinate protecției mediului și energiei (OAME); Orientări privind salvarea și restructurarea; Orientări pentru sectorul feroviar; precum și Comunicarea privind asigurările de credit la export pe termen scurt (ultimele două nu au fost incluse în pachetul de modernizare a ajutoarelor de stat pentru 2012). A se vedea https://ec.europa.eu/info/law/better-regulation/initiatives/ares-2018-6623981_ro.
[19] A se vedea http://ec.europa.eu/competition/cartels/whistleblower/index.html.

normelor antitrust să informeze mai ușor Comisia prin intermediul unui sistem de mesagerie criptat în două direcții cu privire la comportamentul anticoncurențial, păstrând în același timp anonimatul acestora.

În 2018, rezultatele Comisiei în materie de asigurare a respectării normelor împotriva cartelurilor grave au continuat să demonstreze eficacitatea procedurii de tranzacție, reprezentând 75 % din deciziile adoptate pe parcursul anului 2018. Procedura de tranzacție facilitează descoperirea mai rapidă a cartelurilor secrete, eliberând astfel resurse valoroase pentru alte investigații. În cadrul unei tranzacții, întreprinderile care au participat la un cartel își recunosc participarea la încălcarea normelor și răspunderea pentru aceasta. O tranzacție permite Comisiei să aplice o procedură simplificată și să reducă durata și costurile anchetei, iar întreprinderile beneficiază de decizii mai rapide și de o reducere de 10 % a amenzilor.

La 21 februarie 2018, Comisia a impus amenzi în valoare totală de 546 de milioane EUR pentru participarea la carteluri în trei cazuri diferite privind transportul maritim de autovehicule și furnizarea de piese de schimb auto[20].

Deciziile Comisiei privind transportatorii maritimi de automobile și furnizorii din sectorul autovehiculelor: lupta împotriva cartelurilor grave care afectează consumatorii și industriile din Europa

În cadrul a trei decizii separate, Comisia a amendat transportatorii maritimi de automobile cu amenzi în valoare de 395 de milioane EUR, furnizorii de bujii - cu amenzi în valoare de 76 de milioane EUR și furnizorii de sisteme de frânare - cu amenzi în valoare de 75 de milioane EUR, pentru încălcarea normelor UE antitrust. Toate întreprinderile și-au recunoscut implicarea în carteluri și au fost de acord să aplice procedura de tranzacție în aceste cazuri. Toate cazurile au început cu cereri formulate în temeiul Comunicării privind clemența. Persoanele cărora le-a fost aprobată cererea de imunitate implicate în aceste carteluri au evitat amenzile, întrucât au dezvăluit Comisiei existența cartelurilor.

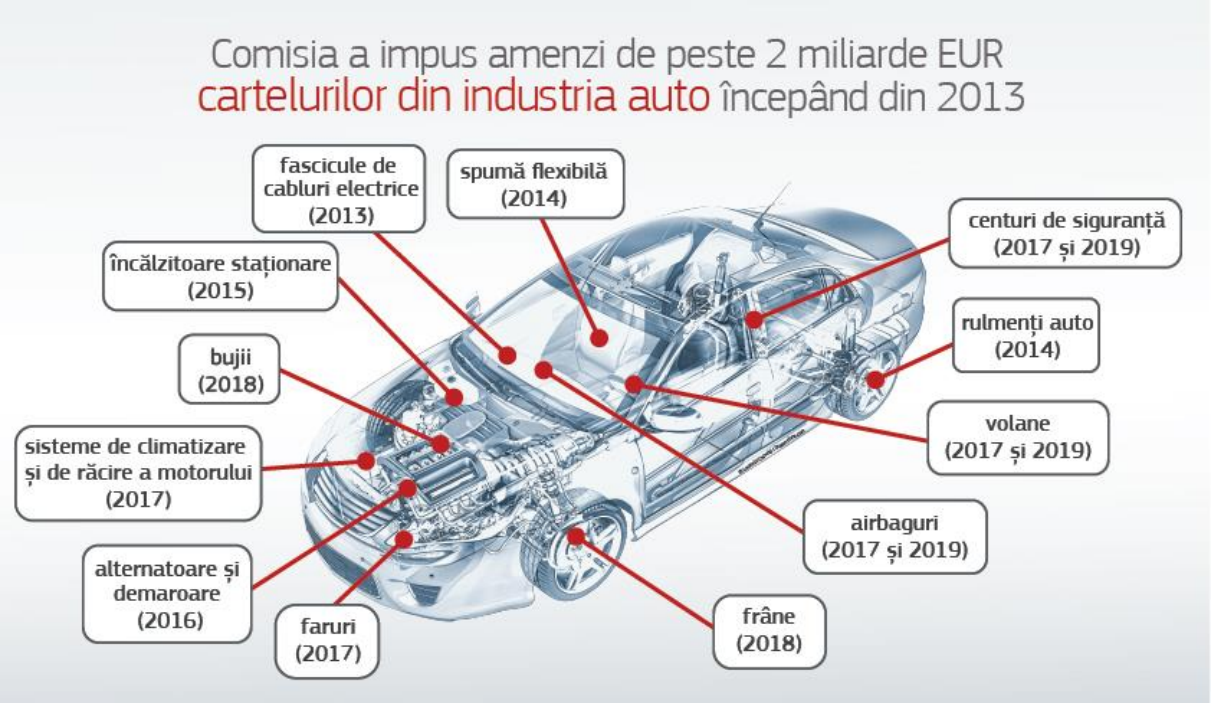
Timp de aproape șase ani, în perioada octombrie 2006-septembrie 2012, cinci transportatori (transportatorul maritim chilian CSAV, transportatorii japonezi „K" Line, MOL și NYK și transportatorul norvegian/suedez WWL-EUKOR) au format un cartel pe piața transportului pe distanță lungă de mașini, camioane și alte vehicule mari noi, pe diferite rute între Europa și alte continente. Transportatorii au convenit să mențină statu-quo-ul pe piață și să își respecte reciproc activitățile tradiționale pe anumite rute sau cu anumiți clienți, indicând prețuri ridicate artificial sau neindicând deloc prețuri în ofertele emise de producătorii de vehicule. Cartelul i-a afectat pe importatorii de autoturisme, pe producătorii de vehicule (ca exportatori) și pe clienții finali din cadrul Spațiului Economic European (SEE). În timpul anchetei sale, Comisia a cooperat cu mai multe autorități din domeniul concurenței din întreaga lume, inclusiv din Australia, Canada, Japonia și SUA. MOL a dezvăluit existența cartelului, primind astfel imunitate deplină și evitând o amendă de aproximativ 203 milioane EUR.

În sectorul autovehiculelor, Comisia a impus sancțiuni în alte două cazuri de cartel. Unul se referea la bujii (dispozitive electrice pentru autovehicule), în privința cărora furnizorii Bosch (Germania) și NGK (Japonia) s-au înțeles în secret cu Denso (Japonia). Cartelul a funcționat din 2000 până în 2011 și a vizat evitarea concurenței prin respectarea reciprocă a clienților tradiționali și menținerea statu-quo-ului existent în industria bujiilor în SEE. Denso a primit imunitate deplină pentru dezvăluirea existenței cartelului și a evitat o amendă de aproximativ 1 milion de EUR. Celelalte decizii ale Comisiei au fost legate de două încălcări în domeniul sistemelor de frânare. Primul cartel viza

[20] Deciziile Comisiei din 21 februarie 2018: cazul AT.40009 *Transportatori maritimi de automobile*, disponibil la adresa http://ec.europa.eu/competition/elojade/isef/case_details.cfm?proc_code=1_40009; cazul AT.40113 *Bujii*, disponibil la adresa http://ec.europa.eu/competition/elojade/isef/case_details.cfm?proc_code=1_40113; și cazul AT.39920 *Sisteme de frânare*, disponibil la adresa http://ec.europa.eu/competition/elojade/isef/case_details.cfm?proc_code=1_39920.

furnizarea de sisteme de frânare hidraulică. a implicat societățile TRW (SUA; în prezent ZF TRW, Germania), Bosch (Germania) și Continental (Germania) și a funcționat din februarie 2007 până în martie 2011. A doua încălcare a avut loc în perioada septembrie 2010-iulie 2011, a fost legată de furnizarea de sisteme electronice de frânare și a implicat societățile Bosch și Continental. În ambele cazuri de încălcare, furnizorii de piese auto au urmărit să își coordoneze comportamentul pe piață făcând schimb de informații sensibile, inclusiv cu privire la elementele de stabilire a prețurilor. Dezvăluind informații privind existența cartelurilor și primind imunitate deplină, TRW a evitat o amendă de aproximativ 54 de milioane EUR, iar Continental, de aproximativ 22 de milioane EUR.

Deciziile în legătură cu cartelul privind bujiile și sistemele de frânare fac parte dintr-o serie de anchete importante privind cartelurile din sectorul pieselor auto. Comisia i-a amendat deja pe furnizorii de rulmenți auto[21], fascicule de cabluri electrice pentru autoturisme[22], spumă flexibilă utilizată (printre altele) pentru scaunele autoturismelor[23], încălzitoare staționare pentru autoturisme și camioane[24], alternatoare și demaroare[25], sisteme termice[26], sisteme de iluminat[27] și sisteme de siguranță a ocupanților[28].

[21] Cazul AT.39922 – *Rulmenți auto*, Decizia Comisiei din 19 martie 2014, disponibil la adresa http://ec.europa.eu/competition/elojade/isef/case_details.cfm?proc_code=1_39922.
[22] Cazul AT.39748 – *Fascicule de cabluri electrice pentru industria autovehiculelor*, Decizia Comisiei din 10 iulie 2013, disponibil la adresa http://ec.europa.eu/competition/elojade/isef/case_details.cfm?proc_code=1_39748.
[23] Cazul AT.39801 – *Spumă de poliuretan*, Decizia Comisiei din 29 ianuarie 2014, disponibil la adresa http://ec.europa.eu/competition/elojade/isef/case_details.cfm?proc_code=1_39801.
[24] Cazul AT.40055 – *Încălzitoare staționare*, Decizia Comisiei din 17 iunie 2015, disponibil la adresa http://ec.europa.eu/competition/elojade/isef/case_details.cfm?proc_code=1_40055.
[25] Cazul AT.40028 *Alternatoare și demaroare*, Decizia Comisiei din 27 ianuarie 2016, disponibil la adresa http://ec.europa.eu/competition/elojade/isef/case_details.cfm?proc_code=1_40028.
[26] Cazul AT.39960 *Sisteme termice*, Decizia Comisiei din 8 martie 2017, disponibil la adresa http://ec.europa.eu/competition/elojade/isef/case_details.cfm?proc_code=1_39960.
[27] AT.40013 *Sisteme de iluminat*, Decizia Comisiei din 21 iunie 2017, disponibil la adresa http://ec.europa.eu/competition/elojade/isef/case_details.cfm?proc_code=1_40013.
[28] Cazul AT.39881 *Sisteme de siguranță a ocupanților*, Decizia Comisiei din 22 noiembrie 2017, disponibil la adresa http://ec.europa.eu/competition/elojade/isef/case_details.cfm?proc_code=1_39881.

În plus, la 18 septembrie 2018, Comisia a deschis o anchetă amănunțită privind posibila coluziune a producătorilor de autoturisme în ceea ce privește dezvoltarea tehnologică de sisteme de epurare a emisiilor pentru autoturisme. În octombrie 2017, Comisia a efectuat inspecții la sediile BMW, Daimler, Volkswagen și Audi din Germania, ca parte a anchetei sale inițiale în acest caz. Comisia anchetează dacă aceste societăți au convenit să nu concureze una împotriva alteia cu privire la dezvoltarea și lansarea sistemelor de control al emisiilor pentru autoturismele comercializate în SEE. Sistemele de control al emisiilor în cauză sunt sisteme de reducere catalitică selectivă (RCS), care reduc emisiile de oxid de azot (NOx) ale autoturismelor cu motoare diesel, și filtre de particule Otto (OPF), care reduc emisiile de particule în suspensie ale autoturismelor cu motoare pe benzină. Inițierea formală a procedurii nu aduce atingere rezultatului anchetei.

La 21 martie 2018, Comisia a emis o decizie[29] în legătură cu un cartel în sectorul condensatorilor. Condensatorii sunt componente electrice care stochează energie și se găsesc într-o gamă largă de dispozitive electronice utilizate de consumatori. Opt producători au primit amenzi în valoare totală de 254 de milioane EUR pentru angajarea în practici specifice unei cartel din 1998 până în 2012.

Comisia sancționează punerea în aplicare anticipată în sectorul concentrărilor economice

Normele UE privind concentrările economice obligă întreprinderile să notifice Comisiei fuziunile lor planificate cu dimensiune europeană pentru revizuire („obligația de notificare”) și să nu le pună în aplicare până când acestea nu sunt aprobate de către Comisie („clauza de standstill”). Clauza de standstill împiedică un potențial impact negativ ireparabil al tranzacțiilor pe piața unică, în așteptarea rezultatului anchetei Comisiei.

La 24 aprilie 2018, Comisia a amendat societatea Altice[30], cu sediul în Țările de Jos, cu 124,5 milioane EUR pentru punerea în aplicare a achiziției operatorului portughez de telecomunicații PT Portugal înainte de a notifica Comisiei în acest sens sau de a primi aprobarea din partea Comisiei („gun jumping”). Amenda ar trebui să descurajeze alte întreprinderi să încalce normele. Punerea în aplicare a fuziunilor înainte de notificare sau de autorizare subminează eficacitatea sistemului UE de control al concentrărilor, care îi protejează pe consumatorii europeni împotriva unei fuziuni care ar duce la prețuri mai mari sau la o gamă de opțiuni mai redusă.

3. Abordarea noilor provocări din economia digitală

În ultimele șase decenii ale politicii europene în domeniul concurenței, piețele s-au schimbat semnificativ. În special, digitalizarea economiei a transformat profund comportamentul consumatorilor și modul în care funcționează piețele.

O provocare specifică se referă la date, pe fondul importanței crescânde a algoritmilor. Algoritmii au nevoie de date pentru a învăța: cu cât este mai mare cantitatea de date, cu atât algoritmii sunt mai inteligenți. Un alt punct de interes este reprezentat de creșterea puterii de piață a platformelor digitale cu rol dublu, care oferă un canal de distribuție pentru alții concomitent cu comercializarea propriilor produse. Pentru a valorifica la maximum potențialul și oportunitățile oferite de tehnologia digitală, Europa are nevoie de o piață unică

[29] Cazul AT.40136 *Condensatori*, Decizia Comisiei din 21 martie 2018, disponibil la adresa http://ec.europa.eu/competition/elojade/isef/case_details.cfm?proc_code=1_40136.
[30] Cazul M.7993 – *Altice/PT Portugal* (Art. 14.2 proc.), Decizia Comisiei din 24 aprilie 2018, disponibil la adresa http://ec.europa.eu/competition/elojade/isef/case_details.cfm?proc_code=2_M_7993.

digitală cu adevărat conectată. Politica în domeniul concurenței face parte integrantă din crearea unei piețe unice digitale funcționale.

Era digitală a adus, de asemenea, jucători pe piață complet noi, dintre care unii au crescut foarte repede și s-au dezvoltat, devenind furnizori importanți de tehnologie. Deși inovațiile acestor întreprinderi de succes, care domină multe piețe digitale recente și emergente, au simplificat viața cetățenilor și a întreprinderilor, rămâne esențial ca acestea să fie împiedicate să își folosească influența pentru a submina concurența din partea altora. Pentru a se asigura că piețele din Europa funcționează în serviciul oamenilor, și nu invers, există deja un regulament privind normele de protecție a datelor[31], iar un regulament care promovează obligațiile privind transparența platformelor online[32] este examinat de Consiliu și de Parlament.

În 2018, Comisia a inițiat un proces de reflecție asupra modului în care politica în domeniul concurenței poate răspunde cel mai bine nevoilor consumatorilor europeni într-o lume aflată în schimbare rapidă. În acest scop, Comisia i-a desemnat pe profesorii universitari Heike Schweitzer și Jacques Crémer și pe asistentul universitar Yves-Alexandre de Montjoye drept consilieri speciali pe probleme legate de viitoarele provocări ale digitalizării pentru politica în domeniul concurenței.[33] Raportul consilierilor speciali, intitulat „Politica în domeniul concurenței pentru era digitală", a fost publicat la 4 aprilie 2019.[34] În raportul lor, consilierii speciali (i) identifică ceea ce ei consideră a fi principalele trăsături specifice ale piețelor digitale; (ii) își exprimă opiniile cu privire la obiectivele legislației UE în domeniul concurenței în era digitală; și (iii) discută despre aplicarea normelor în materie de concurență în cazul platformelor și al datelor digitale, precum și rolul controlului concentrărilor economice în ceea ce privește menținerea concurenței și inovarea. Raportul este menit să ofere o contribuție la procesul de reflecție în curs al Comisiei asupra modului în care politica în domeniul concurenței poate răspunde cel mai bine nevoilor consumatorilor europeni într-o lume aflată în schimbare rapidă.

Aplicarea legislației antitrust în apărarea inovării pe piețele digitale

La 18 iulie 2018, Comisia a adoptat o decizie[35] prin care constata faptul că Google abuzase de poziția sa dominantă și a sancționat societatea cu o amendă în valoare de 4,34 miliarde EUR pentru restricțiile anticoncurențiale pe care le impusese, începând cu 2011, producătorilor de dispozitive și operatorilor de rețele de telefonie mobilă pentru a-și consolida poziția dominantă în domeniul căutărilor generale pe internet.

[31] A se vedea Regulamentul (UE) 2016/679 al Parlamentului European și al Consiliului din 27 aprilie 2016 privind protecția persoanelor fizice în ceea ce privește prelucrarea datelor cu caracter personal și privind libera circulație a acestor date și de abrogare a Directivei 95/46/CE (Regulamentul general privind protecția datelor), JO L 119, 4.5.2016, p. 1-88.

[32] A se vedea propunerea Comisiei de Regulament privind promovarea echității și a transparenței pentru utilizatorii comerciali ai serviciilor de intermediere online https://ec.europa.eu/digital-single-market/en/news/regulation-promoting-fairness-and-transparency-business-users-online-intermediation-services.

[33] A se vedea https://ec.europa.eu/commission/commissioners/2014-2019/vestager/announcements/commission-appoints-professors-heike-schweitzer-jacques-cremer-and-assistant-professor-yves_en și http://ec.europa.eu/competition/scp19/.

[34] A se vedea http://ec.europa.eu/competition/publications/reports/kd0419345enn.pdf

[35] Cazul AT.40099– *Google Android*, Decizia Comisiei din 18 iulie 2018, disponibil la adresa http://ec.europa.eu/competition/elojade/isef/case_details.cfm?proc_code=1_40099.

Cazul „Google Android”: restabilirea beneficiilor concurenței efective în domeniul tehnologiei mobile pentru consumatorii europeni

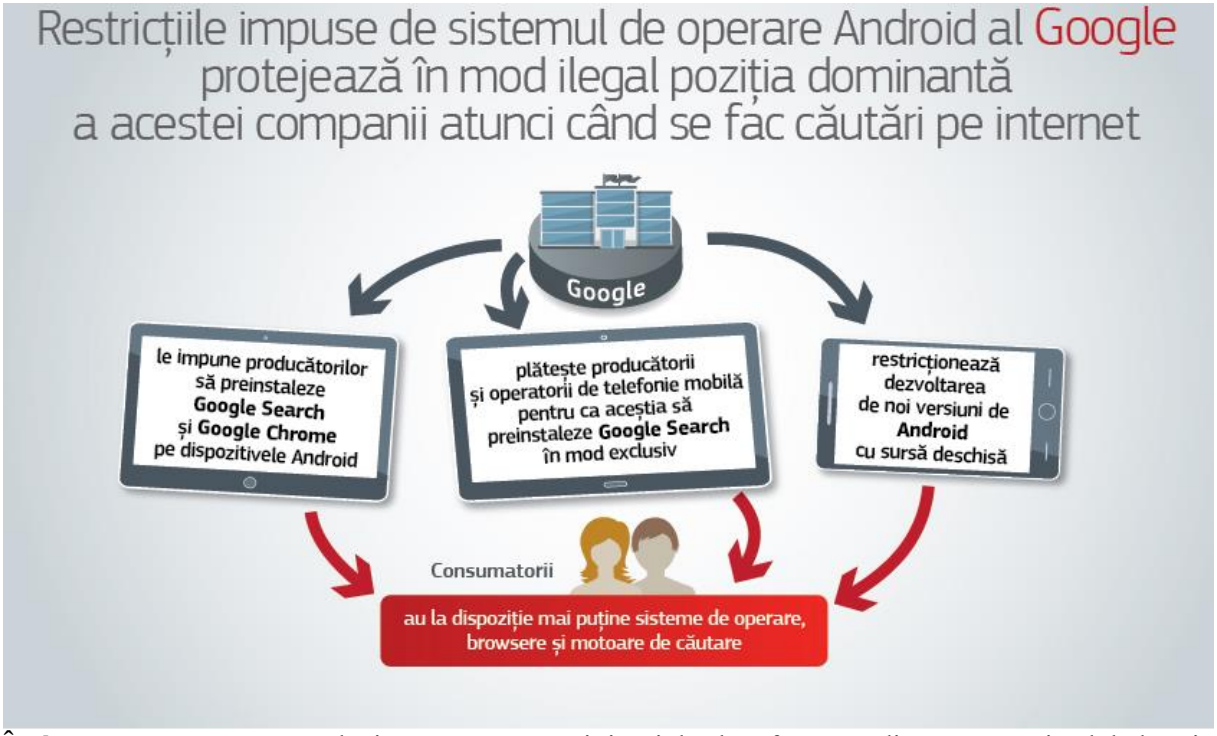
Motorul de căutare Google este produsul său emblematic, cu venituri anuale din publicitate de peste 95 de miliarde USD, în mare parte datorită utilizării crescute a dispozitivelor mobile inteligente. În prezent, internetul mobil reprezintă mai mult de jumătate din traficul de internet de la nivel mondial. În plus, aproximativ 80 % din dispozitivele mobile inteligente din Europa și la nivel mondial au sisteme de operare Android, ceea ce reprezintă mai mult de 2,2 miliarde de dispozitive în total.

Decizia Comisiei vizează trei tipuri specifice de restricții pe care Google le-a impus producătorilor de dispozitive și operatorilor de rețele de telefonie mobilă pentru a se asigura că traficul a fost direcționat către Google Search:

- În primul rând, Google a cerut producătorilor să preinstaleze aplicațiile de căutare și de browser ale Google pe dispozitivele care au sistemul de operare mobil Android. Producătorii trebuiau să respecte această cerință, dacă doreau să poată vinde dispozitivele cu magazinul său de aplicații Google.

- În al doilea rând, Google i-a plătit pe producători și operatorii de rețele pentru a se asigura că numai aplicația de căutare Google era preinstalată pe astfel de dispozitive.

- În al treilea rând, Google a împiedicat dezvoltarea unor sisteme mobile de operare concurente. Acestea ar fi putut oferi o platformă pentru motoarele de căutare rivale pentru a atrage trafic.

În decizia Comisiei s-a concluzionat că aceste trei tipuri de abuz fac parte dintr-o strategie globală prin care Google a încercat să își consolideze poziția dominantă în domeniul căutărilor generale pe internet, într-un moment în care importanța internetului mobil a crescut semnificativ.

Deși dominanța pe piață nu este, în sine, ilegală în conformitate cu normele UE antitrust, societățile dominante au o responsabilitate specială de a nu abuza de poziția lor dominantă pe piață prin restrângerea concurenței, fie pe piața pe care sunt dominante, fie pe piețe separate, dar asociate. Comportamentul Google nu le-a dat altor societăți șansa de a concura și de a inova pe baza meritelor și, prin urmare, a încălcat normele antitrust ale UE. Dar, cel mai important, i-a privat pe consumatorii europeni de beneficiile unei concurențe efective în domeniul tehnologiei mobile importante.

Decizia Comisiei a impus Google să pună capăt în mod eficace comportamentului ilegal în termen de 90 de zile de la data adoptării sale. Decizia Comisiei impune Google cel puțin să stopeze cele trei tipuri de restricții descrise mai sus și să nu se implice din nou în astfel de cazuri. De asemenea, decizia impune Google să se abțină de la orice măsură care are un obiect sau un efect identic sau echivalent cu aceste practici. Comisia va monitoriza atent respectarea deciziei. Decizia nu împiedică Google să instituie un sistem rezonabil, corect și obiectiv pentru a asigura funcționarea corectă a dispozitivelor Android utilizând aplicații și servicii Google pentru care deține drepturi de proprietate, fără a afecta totuși libertatea producătorilor de a produce dispozitive bazate pe așa-numitele „ramificații ale sistemului Android".

În 2018, Comisia a continuat să ancheteze restricțiile pe care Google le-a impus anumitor site-uri terțe privind afișarea de anunțuri de căutare de la concurenții Google (AdSense). La 20 martie 2019, Comisia a amendat Google cu suma de 1,49 miliarde EUR pentru aceste restricții.[36]

La 24 ianuarie 2018, Comisia a amendat societatea Qualcomm[37] cu 997 de milioane EUR pentru abuzul de poziție dominantă pe piața chipseturilor de bandă de bază LTE, încălcând normele UE antitrust. Decizia Comisiei obligă Qualcomm să se abțină pe viitor de la orice practică care are un obiect sau un efect identic ori echivalent. Piața chipseturilor de bandă de bază LTE este caracterizată de obstacole semnificative la intrare, Qualcomm fiind de departe cel mai mare furnizor la nivel mondial. În perioada 2011-2016, Qualcomm a efectuat plăți semnificative către Apple, cu condiția să utilizeze exclusiv chipseturi Qualcomm în dispozitivele sale iPhone și iPad. Plățile pentru exclusivitate i-au privat pe concurenți de posibilitatea de a concura pe baza meritelor, iar pe consumatorii europeni, de o gamă de opțiuni reală și de soluții inovatoare.

Aplicarea măsurilor eficace anticartel protejează prețurile competitive ale factorilor de producție pentru dispozitivele digitale

La 21 martie 2018, Comisia a amendat opt producători de condensatori (Elna, Hitachi Chemical, Holy Stone, Matsuo, NEC Tokin, Nichicon, Nippon Chemi-Con și Rubycon) cu 254 de milioane EUR[38] pentru participarea la un cartel timp de 14 ani pentru furnizarea de condensatori electrolitici. Condensatorii sunt componente electrice care stochează energie electrostatic într-un câmp electric și sunt folosite într-o mare varietate de produse electrice și electronice.

Întâlnirile și contactele în cadrul cartelului au avut loc în principal în Japonia, însă cartelul a funcționat la nivel mondial, inclusiv în SEE. Întreprinderile se reuneau periodic și făceau schimb de informații sensibile din punct de vedere comercial privind prețurile viitoare și nevoile viitoare legate de cerere și ofertă. Obiectivul a fost de a coordona viitorul comportament și de a evita concurența în materie de prețuri. Sanyo Electric Co., Ltd. și societatea sa mamă Panasonic Corporation au primit imunitate deplină pentru că au dezvăluit Comisiei existența cartelului, evitând amenda.

[36] Cazul AT.40411 *Google Search (AdSense)*, disponibil la adresa http://ec.europa.eu/competition/elojade/isef/case_details.cfm?proc_code=1_40411. A se vedea, de asemenea: http://europa.eu/rapid/press-release_IP-19-1770_ro.htm.

[37] Cazul AT.40220– *Qualcomm (Plăți de exclusivitate)*, Decizia Comisiei din 24 ianuarie 2018, disponibil la adresa http://ec.europa.eu/competition/elojade/isef/case_details.cfm?proc_code=1_40220.

[38] Cazul AT.40136 *Condensatori*, Decizia Comisiei din 21 martie 2018, disponibil la adresa http://ec.europa.eu/competition/elojade/isef/case_details.cfm?proc_code=1_40136.

Ancheta Comisiei a făcut parte dintr-un efort la nivel mondial. Autoritățile din domeniul concurenței din Brazilia, Japonia, Singapore și Taiwan au aplicat deja amenzi participanților la cartelul din domeniul condensatorilor înainte de decizia Comisiei. În octombrie 2018, Nippon Chemi-Con a fost cea de a opta întreprindere amendată în Statele Unite. Autoritatea din domeniul concurenței din Coreea de Sud a urmat în decembrie 2018, amendând nouă societăți.

Norme UE antitrust care protejează concurența în materie de prețuri și o gamă de opțiuni mai bună pentru consumatori în domeniul comerțului electronic

Comerțul electronic creează posibilități semnificative atât pentru consumatori, cât și pentru întreprinderi. Consumatorii europeni pot avea acces la o gamă mai largă de opțiuni privind bunurile și serviciile, precum și posibilitatea de a efectua achiziții transfrontaliere, putând compara prețurile vânzătorilor din întreaga Europă. În mod similar, întreprinderile pot tranzacționa în cadrul pieței unice care cuprinde mai mult de 500 de milioane de utilizatori prin intermediul unui site unic care servește drept „vitrină” pentru acestea. Piața comerțului online, în creștere rapidă, se ridică în prezent la peste 500 de miliarde EUR în Europa în fiecare an, mai mult de jumătate din europeni făcându-și cumpărăturile online.

Ancheta Comisiei privind sectorul comerțului electronic, ale cărei rezultate au fost publicate de Comisie la 10 mai 2017[39], ca parte a strategiei sale privind piața unică digitală, a arătat că restricțiile legate de prețurile de revânzare sunt de departe cele mai răspândite cazuri de restrângere a concurenței pe piețele comerțului electronic. Prin urmare, asigurarea respectării normelor în materie de concurență efectivă în acest domeniu este foarte importantă. De asemenea, constatările evidențiază utilizarea tot mai mare a software-ului automat aplicat de comercianții cu amănuntul pentru monitorizarea și stabilirea prețurilor.

Combaterea intervenției asupra prețurilor: Comisia a amendat patru producători de produse electronice de consum, pentru stabilirea prețurilor de revânzare online

La 24 iulie 2018, Comisia a adoptat decizii separate[40] aplicând amenzi în valoare totală de 111 milioane EUR societăților Asus (Taiwan), Denon & Marantz, Pioneer (Japonia) și Philips (Țările de Jos) pentru limitarea capacității comercianților cu amănuntul online de a-și stabili propriile prețuri cu amănuntul pentru produsele electronice de larg consum, cum ar fi aparatele pentru bucătărie, computerele portabile și produsele hi-fi. Acest tip de comportament se numește menținerea prețului la revânzare. Cele patru societăți s-au implicat într-un astfel de comportament în perioada 2011-2015. Intervențiile asupra prețurilor au limitat concurența efectivă în materie de prețuri între comercianții cu amănuntul și au determinat un efect imediat pentru milioane de consumatori europeni, care s-au confruntat cu prețuri mai mari pentru aparatele pentru bucătărie, uscătoare de păr, computere portabile, căști și multe alte produse disponibile de la comercianții cu amănuntul online.

Cei patru producători au intervenit în special asupra comercianților cu amănuntul online, care și-au oferit produsele la prețuri mici. Dacă acei comercianți cu amănuntul nu ar fi respectat prețurile impuse de producători, aceștia ar fi primit sancțiuni, cum ar fi blocarea stocurilor. Multe societăți utilizează algoritmi de stabilire a prețurilor, adaptându-și automat prețurile la cele ale concurenților. Astfel, restricțiile la stabilirea prețurilor impuse comercianților cu amănuntul online care practicau prețuri scăzute au avut un impact mai larg asupra prețurilor online la nivel mondial pentru produsele

[39] A se vedea http://ec.europa.eu/competition/antitrust/sector_inquiry_final_report_ro.pdf.

[40] Deciziile Comisiei din 24 iulie 2018: cazurile (restricții verticale) AT.40181 *Philips*, disponibil la adresa http://ec.europa.eu/competition/elojade/isef/case_details.cfm?proc_code=1_40181; AT.40182 *Pioneer*, http://ec.europa.eu/competition/elojade/isef/case_details.cfm?proc_code=1_40182; AT.40465 *Asus*, disponibil la adresahttp://ec.europa.eu/competition/elojade/isef/case_details.cfm?proc_code=1_40465; și AT.40469 *Denon & Marantz*, disponibil la adresa http://ec.europa.eu/competition/elojade/isef/case_details.cfm?proc_code=1_40469.

electronice de consum. Mai mult, utilizarea instrumentelor sofisticate de monitorizare a permis producătorilor să urmărească în mod eficace stabilirea prețurilor la revânzare în rețeaua de distribuție și să intervină rapid în cazul scăderii prețurilor.

Toate cele patru societăți au cooperat cu Comisia prin furnizarea de dovezi relevante și prin recunoașterea expresă a faptelor și a încălcărilor normelor UE antitrust. Această cooperare a dus la accelerarea anchetei Comisiei și la creșterea impactului și a relevanței deciziei sale. În același timp, întreprinderile au beneficiat de reduceri ale amenzilor, în funcție de amploarea cooperării lor, variind de la 40 % (pentru Asus, Denon & Marantz și Philips) până la 50 % (pentru Pioneer).

În raportul său final privind ancheta din sectorul comerțului electronic, Comisia a mai constatat că mai mult de unu din zece comercianți cu amănuntul anchetați s-au confruntat cu restricții la vânzările transfrontaliere în acordurile lor de distribuție.

La 17 decembrie 2018, Comisia a amendat societatea din sectorul articolelor de îmbrăcăminte Guess cu aproape de 40 de milioane EUR pentru acordurile anticoncurențiale menite să blocheze vânzările transfrontaliere. Acordurile de distribuție ale Guess au încercat să-i împiedice pe consumatorii din UE să facă cumpărături în alte state membre, blocând accesul comercianților cu amănuntul la publicitate și la vânzări transfrontaliere. Acest lucru a permis întreprinderii să mențină prețuri cu amănuntul ridicate în mod artificial, în special în țările din Europa Centrală și de Est. Guess a cooperat pe deplin cu Comisia, recunoscând încălcarea și furnizând probe relevante și, prin urmare, a beneficiat de o reducere cu 50 % a amenzii aplicate.[41]

Decizia Guess ține cont de rezultatele anchetei sectoriale. Comisia a lansat ancheta ca o procedură autonomă, independentă de ancheta sectorială. În plus, decizia abordează problema restricțiilor la vânzare care sunt în contradicție cu piața unică și completează normele privind geoblocarea nejustificată, care sunt în vigoare din 3 decembrie 2018[42].

Normele UE privind ajutoarele de stat care permit guvernelor europene să sprijine extinderea rețelelor de comunicații în bandă largă

Comisia a definit obiectivele „agendei sale digitale” și obiectivele privind „societatea Gigabit”[43] drept una dintre prioritățile sale strategice. Se estimează că atingerea obiectivelor de conectivitate a pieței unice digitale pentru 2020 și 2025 va necesita o investiție globală de aproximativ 500 de miliarde EUR în următorii 10 ani. Deși se preconizează că finanțarea privată va acoperi o mare parte din aceste investiții, este necesară și finanțarea publică pentru a se asigura că zonele rurale și îndepărtate nu rămân în urmă. Controlul ajutoarelor de stat urmărește să asigure că aceste investiții publice nu exclud investițiile private (planificate) și că infrastructura finanțată din fonduri publice este deschisă tuturor operatorilor pentru a concura. În acest context, în 2018, Comisia Europeană a aprobat, în conformitate cu Orientările privind comunicațiile în bandă largă[44], un proiect din Bavaria[45] care presupunea introducerea rețelelor

[41] Decizia Comisiei din 17 decembrie 2018: Cazul antitrust AT.40428 *Guess*, disponibil la adresa http://ec.europa.eu/competition/elojade/isef/case_details.cfm?proc_code=1_40428

[42] Regulamentul (UE) 2018/302 al Parlamentului European și al Consiliului din 28 februarie 2018 privind prevenirea geoblocării nejustificate și a altor forme de discriminare bazate pe cetățenia sau naționalitatea, domiciliul sau sediul clienților pe piața internă și de modificare a Regulamentelor (CE) nr. 2006/2004 și (UE) 2017/2394, precum și a Directivei 2009/22/CE, JO L 60I, 2.3.2018, p. 1-15.

[43] A se vedea https://ec.europa.eu/digital-single-market/en/news/communication-connectivity-competitive-digital-single-market-towards-european-gigabit-society. A se vedea, de asemenea, https://ec.europa.eu/digital-single-market/en/broadband-europe.

[44] Comunicarea Comisiei - Orientări ale UE pentru aplicarea normelor privind ajutoarele de stat în cazul dezvoltării rapide a rețelelor de comunicații în bandă largă, JO C 25, 26.1.2013, p. 1-26.

de foarte mare capacitate în șase localități. A fost pentru prima dată când Comisia a analizat o măsură de sprijin astfel cum prevedeau obiectivele Comunicării privind gigabiții. Vitezele de transmisie le depășesc cu mult pe cele de care utilizatorii au beneficiat până în prezent în zonele țintă. Prin urmare, noile rețele vor aduce o îmbunătățire semnificativă, în conformitate cu obiectivele strategice ale Comunicării privind gigabiții.

Normele UE în materie de ajutoare de stat facilitează sprijinirea comună de către statele membre a proiectelor importante de interes european comun

În iunie 2014, Comisia a adoptat o comunicare privind proiectele importante de interes european comun (PIIEC)[46], care urmărește să încurajeze statele membre să sprijine proiectele care au o contribuție clară în ceea ce privește creșterea economică, locurile de muncă și competitivitatea Europei. Cadrul PIIEC completează alte norme privind ajutoarele de stat, cum ar fi Regulamentul general de exceptare pe categorii de ajutoare[47] și Cadrul de cercetare, dezvoltare și inovare[48], ceea ce permite sprijinirea proiectelor inovatoare, asigurând în același timp limitarea denaturărilor concurenței. Astfel, normele permit desfășurarea de proiecte de cercetare și inovare de primă importanță, precum și o partajare a rezultatelor pe scară largă, asigurând totodată faptul că sprijinul acordat din banii contribuabililor servește cu adevărat cetățenilor europeni.

În decembrie 2018, Comisia a constatat că un proiect integrat notificat în comun de Franța[49], Germania[50], Italia[51] și Regatul Unit[52] pentru cercetare și inovare în domeniul microelectronicii este în conformitate cu normele UE privind ajutoarele de stat și contribuie la un interes european comun. Comisia a identificat microelectronica ca fiind una dintre cele șase tehnologii generice esențiale considerate a fi decisive pentru dezvoltarea industrială viitoare.[53]

Cele patru state membre vor acorda până la 1,75 miliarde EUR pentru finanțarea acestui proiect menit să favorizeze cercetarea și dezvoltarea de tehnologii și componente inovatoare (de exemplu, cipuri, echipamente optice avansate, circuite integrate și senzori inteligenți) care pot fi integrate într-o gamă largă de aplicații în aval. Acestea includ dispozitive de consum, de exemplu, aparate electrocasnice și vehicule automatizate, precum și dispozitive comerciale și industriale, de exemplu sisteme de gestionare a bateriilor utilizate pentru mobilitatea electrică și stocarea energiei. În special, se preconizează că proiectul va stimula cercetarea și inovarea suplimentară în aval, în special în ceea ce privește domeniul vast al internetului obiectelor și automobilele conectate sau autonome. Proiectul urmărește să deblocheze o sumă suplimentară de 6 miliarde EUR în investiții private și trebuie finalizat până în 2024.

---

[45] Cazul SA.48418 *Proiectul-pilot Gigabit din Bavaria - Germania*, disponibil la adresa http://ec.europa.eu/competition/elojade/isef/case_details.cfm?proc_code=3_SA_48418.

[46] Comunicarea Comisiei – Criterii pentru analiza compatibilității cu piața internă a ajutorului de stat destinat să promoveze realizarea unor proiecte importante de interes european comun, JO C 188, 20.6.2014, p. 4-12.

[47] A se vedea http://ec.europa.eu/competition/state_aid/legislation/block.html#gber.

[48] Comunicarea Comisiei - Cadrul pentru ajutoarele de stat pentru cercetare, dezvoltare și inovare, JO C 198, 27.6.2014, p. 1-29.

[49] Cazul SA.46705 *PIIEC privind microelectronica - Franța*, disponibil la adresa http://ec.europa.eu/competition/elojade/isef/case_details.cfm?proc_code=3_SA_46705.

[50] Cazul SA.46578 *PIIEC privind microelectronica - Germania*, disponibil la adresa http://ec.europa.eu/competition/elojade/isef/case_details.cfm?proc_code=3_SA_46578.

[51] Cazul SA.46595 *PIIEC privind microelectronica - Italia*, disponibil la adresa http://ec.europa.eu/competition/elojade/isef/case_details.cfm?proc_code=3_SA_46595.

[52] Cazul SA.46590 *PIIEC privind microelectronica - Regatul Unit*, disponibil la adresa http://ec.europa.eu/competition/elojade/isef/case_details.cfm?proc_code=3_SA_46590.

[53] A se vedea http://europa.eu/rapid/press-release_IP-18-6862_en.htm

4. Politica în domeniul concurenței în sprijinul obiectivelor UE privind energia și mediul

Comisia continuă să depună eforturi pentru realizarea unei uniuni energetice europene în care energia curată să poată circula liber și sigur. O aprovizionare fiabilă cu energie, la prețuri rezonabile pentru întreprinderi și consumatori deopotrivă, cu impact minim asupra mediului, este esențială pentru economia europeană.

Ajutoarele de stat în sprijinul „înverzirii" economiei

Normele privind ajutoarele de stat joacă un rol-cheie în promovarea mijloacelor verzi și eficiente din punct de vedere energetic de generare și de consum al energiei electrice. Ele sprijină, de asemenea, investițiile necesare pentru asigurarea securității aprovizionării, concomitent cu decarbonizarea sistemului energetic european. În acest sens, normele privind ajutoarele de stat ajută UE să își atingă obiectivele ambițioase privind energia și clima la cel mai mic cost posibil pentru contribuabili și fără a denatura în mod nejustificat concurența pe piața unică, contribuind totodată la realizarea angajamentului asumat în cadrul Acordului de la Paris privind reducerea emisiilor în UE cu cel puțin 40 % până în 2030.

În 2018, nivelul de aplicare a normelor privind ajutoarele de stat în domeniul energiei regenerabile a rămas foarte ridicat. Comisia a aprobat 21 de scheme în sprijinul energiei din surse regenerabile și al centralelor electrice eficiente din punct de vedere energetic. În consecință, aproape toate statele membre au primit deja o autorizare pentru acordarea ajutoarelor de stat pentru sistemele lor de sprijin pentru surse regenerabile de energie și producerea combinată de energie electrică și energie termică (CHP). De exemplu, în Flandra, instalațiile CHP de înaltă eficiență primesc certificate în schimbul economiilor de energie pe care le fac și pot apoi să vândă aceste certificate pe piață pentru a obține venituri suplimentare pe lângă prețul obișnuit pe piața energiei electrice[54].

Autorizațiile pentru ajutorul de stat acordate în 2018 în domeniul energiei din surse regenerabile s-au bazat pe Orientările din 2014 privind ajutorul de stat pentru protecția mediului și energie. Aceste orientări au permis unui număr tot mai mare de state membre să promoveze energia durabilă prin intermediul unor licitații competitive și neutre din punct de vedere tehnologic și să integreze sursele regenerabile de energie pe piața energiei electrice. Acest lucru a dus la un cost mai mic pentru consumatori în sistemul energiei electrice în ansamblul său. De exemplu, prima licitație neutră din punct de vedere tehnologic din Danemarca, aprobată în 2018, a oferit prețuri scăzute record, atât proiectele de energie solară, cât și cele terestre de energie eoliană obținând sprijin.

În plus, la 26 februarie 2018, Comisia a aprobat[55] schema de sprijin public în valoare de 70 de milioane EUR pentru autobuze electrice și infrastructură de încărcare în Germania până la sfârșitul anului 2021. Pentru a beneficia de sprijin, operatorii din sectorul transportului public trebuie să se asigure că autobuzele lor electrice sau hibride cu încărcare la priză funcționează cu energie electrică din surse regenerabile. La 14 noiembrie 2018, Comisia a aprobat[56] acordarea de sprijin public în valoare de 107 milioane EUR pentru autobuze mai verzi în Germania, prin modernizarea autobuzelor diesel utilizate pentru transportul public de călători în aproximativ 90 de localități unde limitele emisiilor de oxizi de azot au fost depășite în 2016

[54] A se vedea http://europa.eu/rapid/press-release_IP-18-821_en.htm

[55] Cazul SA.48190 *Schemă de sprijin pentru achiziționarea de autobuze electrice pentru transportul public urban*, disponibil la adresa http://ec.europa.eu/competition/elojade/isef/case_details.cfm?proc_code=3_SA_48190.

[56] Cazul SA.51450*Schema privind modernizarea autobuzelor diesel în transportul public local*, disponibil la adresa http://ec.europa.eu/competition/elojade/isef/case_details.cfm?proc_code=3_SA_51450.

sau în 2017. Ambele măsuri sunt în concordanță cu obiectivele UE în materie de mediu, precum și cu strategia europeană pentru mobilitate cu emisii scăzute, și cu sprijinul său pentru trecerea la vehicule cu emisii zero în orașe și pentru crearea unei piețe pentru astfel de vehicule.

Reglementarea pieței energiei electrice concomitent cu îndeplinirea obiectivelor UE privind energia și clima

Mecanismele de asigurare a capacității vizează asigurarea securității alimentării cu energie electrică. De regulă, mecanismele de asigurare a capacității oferă producătorilor de capacitate beneficii suplimentare, pe lângă veniturile obținute din vânzarea energiei electrice pe piață, în schimbul menținerii capacității existente sau al realizării de investiții în noi capacități necesare pentru garantarea securității aprovizionării cu energie electrică. Cu toate acestea, mecanismele de asigurare a capacității nu pot înlocui reformele pieței energiei electrice la nivel național și european. În paralel, statele membre trebuie să pună în aplicare reforme ale pieței pentru a remedia deficiențele de piață sau de reglementare care subminează stimulentele pentru operatorii din domeniul energiei pentru a investi în capacitatea energetică, în conformitate cu obiectivele de decarbonizare ale Uniunii.

În raportul său din 2016 referitor la ancheta sectorială privind mecanismele de asigurare a capacității[57], Comisia a concluzionat că aceste mecanisme pot afecta mixul energetic și, în special, pot interacționa cu instrumentele care vizează stimularea decarbonizării. Pentru a promova capacitatea bazată pe surse nefosile, Comisia a recomandat adoptarea unor criterii de eligibilitate sau de alocare a mecanismelor de asigurare a capacității care să permită operatorilor responsabili de gestionarea cererii și din domeniul energiei regenerabile să concureze alături de alte capacități. În caz contrar, mecanismele de asigurare a capacității ar putea risca să pună în pericol obiectivele de decarbonizare și să determine creșterea prețului pentru securitatea aprovizionării.

La 18 decembrie 2018, s-a ajuns la un acord politic cu privire la pachetul „Energie curată pentru toți europenii”[58]. Pachetul reprezintă un pas important spre decarbonizarea sistemului energetic european. Mecanismele viitoare de asigurare a capacității vor include noi plafoane privind emisiile de carbon generate de combustibilii fosili. În plus, pachetul introduce un nou model de piață pentru a crea stimulentele potrivite pentru investiții și pentru a permite dezvoltarea în continuare a surselor regenerabile de energie în sectorul energiei electrice.

Măsurile de ajutor de stat asigură în continuare securitatea aprovizionării cu energie a cetățenilor și a întreprinderilor din Europa

La 7 februarie 2018[59], Comisia a aprobat șase mecanisme de asigurare a capacității energetice, pentru a asigura securitatea aprovizionării în Belgia[60], Franța[61], Germania[62], Grecia[63], Italia[64] și Polonia[65]. Un

[57] A se vedea http://ec.europa.eu/competition/sectors/energy/capacity_mechanisms_final_report_ro.pdf
[58] A se vedea https://ec.europa.eu/energy/en/topics/energy-strategy-and-energy-union/clean-energy-all-europeans
[59] A se vedea http://europa.eu/rapid/press-release_IP-18-682_fr.htm
[60] Cazul SA.48648 *Rezerva strategică a Belgiei*, disponibil la adresa http://ec.europa.eu/competition/elojade/isef/case_details.cfm?proc_code=3_SA_48648.
[61] Cazul SA.48490 *Licitație privind servicii specifice de reacție la cerere în Franța*, disponibil la adresa http://ec.europa.eu/competition/elojade/isef/case_details.cfm?proc_code=3_SA_48490.
[62] Cazul SA.45852*Rezerva de capacitate a Belgiei*, disponibil la adresa http://ec.europa.eu/competition/elojade/isef/case_details.cfm?proc_code=3_SA_45852.
[63] Cazul SA.48780 *Prelungirea schemei de capacități întreruptibile din Grecia*, disponibil la adresa http://ec.europa.eu/competition/elojade/isef/case_details.cfm?proc_code=3_SA_48780.

mecanism suplimentar de asigurare a capacității a fost aprobat pentru Grecia la 30 iulie 2018.[66] Bazându-și deciziile pe Orientările privind ajutorul de stat pentru protecția mediului și energie din 2014, Comisia a constatat că măsurile vor contribui la asigurarea securității aprovizionării, fără să genereze prețuri mai ridicate la energia electrică pentru consumatori sau să împiedice fluxurile de energie electrică dincolo de frontierele UE și, astfel, că acestea respectă normele UE privind ajutoarele de stat.

Cele șapte mecanisme de asigurare a capacității aprobate vizează mai mult de jumătate din populația UE. Acestea acoperă o serie de tipuri diferite de mecanisme care răspund nevoilor specifice din fiecare stat membru. Cele șapte decizii sprijină strategia Comisiei privind uniunea energetică pentru a asigura o energie sigură și competitivă în Europa.

Prin intermediul sistemului UE de comercializare a certificatelor de emisii (ETS), normele privind ajutoarele de stat joacă, de asemenea, un rol esențial în atingerea obiectivelor climatice prin reducerea costurilor indirecte pe piața carbonului din UE pentru industriile care sunt cele mai mari consumatoare de energie. Principiul de bază al ETS este acela că poluatorii ar trebui să plătească pentru emisiile lor de carbon. Cu toate acestea, în afara UE, nu toate țările aplică acest principiu. Dacă întreprinderile ar delocaliza o parte din producția lor în afara UE ca urmare a costurilor legate de emisiile de carbon, acest lucru ar conduce la o creștere a emisiilor de carbon la nivel mondial. Întrucât producătorii de energie electrică nu primesc cote gratuite, ei trebuie să le achiziționeze, crescând astfel prețul energiei electrice pentru consumatori. În acest scop, statele membre pot acorda compensații parțiale pentru marii consumatori de energie electrică pentru costurile indirecte rezultate din ETS.

În 2012, Comisia a adoptat orientări care stabilesc condițiile în care statele membre pot acorda o astfel de compensație parțială considerată ca fiind ajutor de stat pentru perioada de comercializare 2012-2020. La 14 martie 2018, Consiliul și Parlamentul au adoptat o directivă revizuită privind ETS pentru perioada 2021-2030. Aceasta subliniază faptul că statele membre ar trebui să încerce să își limiteze compensarea la 25 % din veniturile obținute prin licitațiile organizate în cadrul ETS. Prin urmare, la 20 decembrie 2018, Comisia a lansat procesul de revizuire a orientărilor privind ajutorul de stat pentru ETS.

Sprijinirea piețelor deschise și integrate pentru gaze și energie electrică

Pentru a-și realiza ambițiile consacrate în Acordul de la Paris[67], UE trebuie să crească ponderea energiei din surse regenerabile în mixul său energetic, cum ar fi energia eoliană și solară, asigurând în același timp disponibilitatea gazelor la prețuri competitive ca o capacitate flexibilă de rezervă. O concurență efectivă pe piețele europene de gaze naturale nu depinde doar de aplicarea normelor UE în materie de concurență, ci și de investițiile în diversificarea aprovizionării cu gaze, de o legislație energetică europeană și națională bine orientată și de punerea în aplicare corespunzătoare a acesteia. Toate acestea se integrează în uniunea energetică europeană, care reprezintă o prioritate esențială a Comisiei.

În 2018, Comisia a continuat să promoveze dezvoltarea unei piețe deschise și competitive a energiei în beneficiul consumatorilor, în conformitate cu obiectivele uniunii energetice.

---

[64] Cazul SA.42011*Rezerva de capacitate a Belgiei*, disponibil la adresa http://ec.europa.eu/competition/elojade/isef/case_details.cfm?proc_code=3_SA_42011.

[65] Cazul SA.46100*Mecanismul planificat al Poloniei de asigurare a capacității*, disponibil la adresa http://ec.europa.eu/competition/elojade/isef/case_details.cfm?proc_code=3_SA_46100.

[66] http://ec.europa.eu/competition/sectors/energy/state_aid_to_secure_electricity_supply_en.html

[67] A se vedea https://ec.europa.eu/clima/policies/strategies/2030_ro.

La 24 mai 2018, Comisia a adoptat o decizie[68] de eliminare a obstacolelor create de Gazprom, care au afectat fluxul liber al gazelor în Europa Centrală și de Est, și prin care a impus societății Gazprom o serie de obligații pentru conduita sa viitoare.

Decizia Gazprom: facilitarea fluxului liber al gazelor la prețuri competitive

Gazprom este principalul furnizor de gaze în mai multe țări din Europa Centrală și de Est. În aprilie 2015, Comisia și-a exprimat preocuparea că Gazprom a încălcat normele UE antitrust prin aplicarea unei strategii generale de împărțire a piețelor gazelor de-a lungul frontierelor naționale în opt state membre: Bulgaria, Republica Cehă, Estonia, Ungaria, Letonia, Lituania, Polonia și Slovacia. Această strategie a ajutat societatea Gazprom să perceapă prețuri mai ridicate la gaz în cinci dintre aceste state membre (Bulgaria, Estonia, Letonia, Lituania și Polonia).

Pentru a răspunde preocupărilor Comisiei privind concurența, Gazprom trebuie să respecte o serie de obligații care vizează asigurarea fluxului liber al gazelor la prețuri competitive în Europa Centrală și de Est. Aceste obligații impuse societății Gazprom vor rămâne în vigoare timp de opt ani. Acestea reflectă feedbackul primit din partea părților interesate în cadrul unui test de piață, lansat de Comisie în martie 2017.

Mai exact, obligațiile Gazprom cuprind patru părți. În primul rând, se elimină restricțiile aplicate clienților Gazprom la revânzarea gazelor achiziționate la nivel transfrontalier. În al doilea rând, aceștia au mai multă flexibilitate în ceea ce privește locul în care doresc ca Gazprom să le livreze gazele (unele părți din Europa Centrală și de Est, și anume statele baltice și Bulgaria, sunt încă izolate de alte state membre din cauza lipsei de conducte de interconectare). În al treilea rând, clienților li se oferă un instrument eficace pentru a se asigura că prețul lor la gazele naturale reflectă nivelul prețului de pe piețele competitive ale gazelor naturale din Europa Occidentală, în special de pe platformele de tranzacționare a gazelor naturale lichefiate. În al patrulea rând, societății Gazprom nu i se permite să profite de niciunul dintre avantajele legate de infrastructura de gaze naturale.

[68] Cauza AT. 39816 *Aprovizionarea în amonte cu gaze naturale în Europa Centrală și de Est*, Decizia Comisie din 24 mai 2018, disponibil la adresa http://ec.europa.eu/competition/elojade/isef/case_details.cfm?proc_code=1_39816.

Combinate, aceste obligații răspund preocupărilor Comisiei în ceea ce privește concurența și obiectivului acesteia de a asigura un flux liber al gazelor naturale în Europa Centrală și de Est la prețuri competitive. Comisia a decis să confere acestor obligații (așa-numitele „angajamente") un caracter juridic obligatoriu pentru Gazprom, ceea ce înseamnă că, în cazul în care întreprinderea încalcă oricare dintre aceste obligații, Comisia poate impune o amendă de până la 10 % din cifra sa de afaceri de la nivel mondial.

La 21 iunie 2018, Comisia a deschis o anchetă formală[69] pentru a evalua dacă acordurile de aprovizionare între societățile Qatar Petroleum care exportă gaz natural lichefiat (GNL) și importatorii europeni au împiedicat fluxul liber al gazelor în Spațiul Economic European, încălcând astfel normele UE antitrust. Qatar Petroleum este cel mai mare exportator de GNL la nivel mondial și în Europa, reprezentând aproximativ 40 % din importurile globale de GNL ale UE și cote de import semnificativ mai mari în anumite state membre. Comisia va ancheta în continuare dacă acordurile pe termen lung ale Qatar Petroleum (de obicei pe 20 sau 25 de ani) pentru aprovizionarea cu GNL în SEE conțin restricții teritoriale, segmentând piața internă a gazelor naturale a UE.

La 7 decembrie 2018, Comisia a adoptat o decizie care conferă caracter juridic obligatoriu angajamentelor oferite de operatorul de rețea german TenneT[70] pentru a crește semnificativ fluxurile transfrontaliere de energie electrică între Danemarca și Germania. TenneT va asigura că o anumită capacitate garantată este disponibilă în orice moment, permițând astfel mai multor producători de energie electrică să acceseze piața angro din Germania. Acest lucru este în deplină concordanță cu obiectivul ambițios al Comisiei de a face piața energetică europeană mai competitivă și mai integrată și de a facilita tranziția Uniunii către surse regenerabile de energie mai curate, în beneficiul consumatorilor.

La 17 decembrie 2018, Comisia a amendat[71] Bulgarian Energy Holding (BEH), filiala sa furnizoare de gaze Bulgargaz și filiala sa furnizoare de infrastructură de gaze Bulgartransgaz (grupul BEH) cu 77 de milioane EUR pentru blocarea accesului concurenților la infrastructura principală de gaze naturale din Bulgaria, încălcând normele UE antitrust.

În plus, Comisia își continuă ancheta referitoare la operatorul sistemului de transport de gaze naturale din România Transgaz[72] pentru potențiale restricții la exportul de gaze.

5. Protejarea concurenței pe piața unică

Întreprinderile de succes la nivel mondial sunt adesea rezultatul creșterii organice pe pieţele interne competitive, datorită experienței lor în afaceri și inovare. Cu toate acestea, în unele cazuri, întreprinderile pot stabili că fuziunile le pot ajuta să câștige dimensiunea și puterea necesare pentru a concura mai eficient atât în Europa, cât și în afara granițelor acesteia. Ele se pot aștepta ca fuziunile să combine portofolii complementare, să aducă eficiență de scară sau să faciliteze intrarea pe piețe sau în zone geografice noi. Aceste beneficii, în măsura în care se materializează, pot aduce beneficii și clienților lor. Controlul concentrărilor UE permite întreprinderilor să se dezvolte prin achiziționarea altor întreprinderi, păstrând în același timp

[69] AT.40416 *Aprovizionarea cu GNL în Europa*, disponibil la adresa http://ec.europa.eu/competition/elojade/isef/case_details.cfm?proc_code=1_40416.
[70] Cazul AT.40461 *Linia de interconexiune DK/DE*, Decizia Comisiei din 7 decembrie 2018, disponibil la adresa http://ec.europa.eu/competition/elojade/isef/case_details.cfm?proc_code=1_40461.
[71] Cazul AT.39849 *BEH Gas*, Decizia Comisiei din 17 decembrie 2018, disponibil la adresa http://ec.europa.eu/competition/elojade/isef/case_details.cfm?proc_code=1_39849.
[72] Cazul AT.40335 *Interconectările sistemului românesc de transport al gazelor naturale*, disponibil la adresa http://ec.europa.eu/competition/elojade/isef/case_details.cfm?proc_code=1_40335.

gama de opțiuni, calitatea, inovarea și prețurile competitive pentru cetățenii și întreprinderile din UE.

Principalele operațiuni de fuziune în sectorul agrochimic

Semințele și pesticidele sunt esențiale pentru fermieri și, în cele din urmă, pentru consumatori. Comisia asigură o concurență eficace în acest sector, astfel încât fermierii să poată avea acces la produse inovatoare, la o calitate mai bună și la prețuri competitive. În evaluarea fuziunilor recente pe această piață concentrată, între Dow și DuPont[73] și între Syngenta și ChemChina[74], Comisia a analizat impactul acestora asupra tuturor aspectelor concurenței, inclusiv asupra costurilor pentru fermieri și asupra inovării. Ambele decizii au urmat unei revizuiri amănunțite a tranzacțiilor propuse.

La 21 martie 2018, Comisia a acordat o autorizare condiționată pentru planurile Bayer de a achiziționa Monsanto[75] în conformitate cu Regulamentul UE privind concentrările economice, în urma unei revizuiri amănunțite. Fuzionarea a fost condiționată de cesionarea unui pachet extins de măsuri compensatorii în valoare de peste 6 miliarde EUR, abordând suprapunerile părților în ceea ce privește semințele, pesticidele și agricultura digitală.

Autorizarea condiționată a fuziunii dintre Bayer și Monsanto: menținerea concurenței și a inovării pe piața agrochimică

Bayer (Germania) și Monsanto (Statele Unite) sunt jucători importanți în industria semințelor și a pesticidelor. Monsanto este cel mai mare furnizor de semințe din lume, care generează cea mai mare parte a vânzărilor sale în SUA și America Latină (mai puțin de 10 % din produsele sale sunt comercializare în Europa). Bayer este cel de al doilea furnizor de pesticide din întreaga lume ca dimensiune, comercializând aproximativ 30 % din produsele sale în Europa. De asemenea, este un important furnizor de semințe la nivel mondial pentru o serie de culturi.

În cadrul anchetei sale amănunțite, Comisia a evaluat peste 2 000 de piețe diferite de produse și a revizuit 2,7 milioane de documente interne. În special, ancheta privind piața a identificat existența unor preocupări legate de concurență în domeniul pesticidelor, al semințelor convenționale și al soluțiilor privind caracterul agronomic al acestora, precum și în cel al agriculturii digitale.

Pentru a răspunde preocupărilor legate de concurență identificate, decizia Comisiei din 21 martie 2018 a impus în mod special societății Bayer să vândă afaceri și active relevante în valoare de 6 miliarde EUR, inclusiv în domeniul cercetării și dezvoltării, unui cumpărător adecvat. Comisia a concluzionat că pachetul de cesionare permite unui concurent adecvat să înlocuiască în mod durabil constrângerile concurențiale ale Bayer pe piețele relevante și să continue să inoveze, în beneficiul tuturor europenilor, al consumatorilor și al fermierilor, precum și al mediului.

La 30 aprilie 2018, Comisia a aprobat condiționat, în temeiul Regulamentului UE privind concentrările economice, achiziționarea de către BASF a unor părți din afacerea Bayer's Crop Science[76] - în legătură cu angajamentele Bayer/Monsanto de cesionare în cadrul fuziunii.

Prin asigurarea faptului că numărul de actori de la nivel mondial care concurează activ pe aceste piețe concentrate rămâne același, decizia Comisiei privind Bayer/Monsanto asigură continuarea concurenței

[73] Cazul M.7932 - *Dow/DuPont*, Decizia Comisiei din 27 martie 2017, disponibil la adresa http://ec.europa.eu/competition/elojade/isef/case_details.cfm?proc_code=2_M_7932.

[74] Cazul M.7962 - *ChemChina/Syngenta*, decizia Comisiei din 5 aprilie 2017, disponibil la adresa http://ec.europa.eu/competition/elojade/isef/case_details.cfm?proc_code=2_M_7962.

[75] Cazul M.8084 *Bayer/Monsanto*, Decizia Comisiei din 21 martie 2018, disponibil la adresa http://ec.europa.eu/competition/elojade/isef/case_details.cfm?proc_code=2_M_8084.

[76] Cazul M.8851 *BASF/Bayer Divestment Business*, Decizia Comisiei din 30 aprilie 2018, disponibil la adresa http://ec.europa.eu/competition/elojade/isef/case_details.cfm?proc_code=2_M_8851.

efective și a inovării în domeniul semințelor convenționale și al soluțiilor privind caracterul agronomic al acestora, al pesticidelor și al piețelor digitale ale agriculturii, și că fermierii au o gamă de opțiuni mai amplă în ceea ce privește furnizorii de semințe și de pesticide pe aceste piețe.

Tranzacția a creat cea mai mare societate integrată pentru semințe și pesticide la nivel mondial.

Având în vedere domeniul de aplicare mondial al activităților Bayer și Monsanto, Comisia a cooperat îndeaproape cu o serie de autorități din domeniul concurenței, în special cu Departamentul de Justiție al Statelor Unite ale Americii și autoritățile antitrust din Australia, Brazilia, Canada, India, China și Africa de Sud.

În ceea ce privește semințele și pesticidele, există și alte motive de îngrijorare majore care depășesc politica în domeniul concurenței, incluzând protecția consumatorilor, siguranța alimentară și asigurarea celor mai înalte standarde pentru mediu și climă. Standardele naționale și europene de reglementare existente privind aceste aspecte vor rămâne la fel de stricte și vor continua să se aplice și după aceste fuziuni la fel ca înainte de acestea.

Menținerea unei concurențe efective pe piețele europene ale oțelului

Oțelul reprezintă element esențial pentru multe industrii și produse din Europa, iar în sectorul european al oțelului lucrează în jur de 360 000 de persoane în cadrul a peste 500 de locuri de producție din 23 de state membre.

La 7 mai 2018, în urma unei revizuiri amănunțite, Comisia a aprobat achiziționarea societății Ilva de către ArcelorMittal[77], cel mai mare producător de produse plate din oțel nealiat din Europa și din întreaga lume. Decizia Comisiei este condiționată de cesionarea unui pachet extins de măsuri compensatorii pentru a menține o concurență efectivă pe piețele europene ale oțelului, în beneficiul consumatorilor și al întreprinderilor.

Aprobarea condiționată de către Comisie a preluării Ilva de către ArcelorMittal

ArcelorMittal, cu sediul în Luxemburg, controlează o rețea extinsă de producție în Spațiul Economic European, în timp ce Ilva deține active importante de producție în Italia, inclusiv un combinat siderurgic din Taranto, cel mai mare combinat siderurgic integrat cu o singură unitate de producție unde se fabrică produse plate din oțel nealiat din Europa. Achiziția Ilva de către ArcelorMittal duce la apariția celui mai mare producător de oțel din Europa.

În cadrul anchetei amănunțite, Comisia a revizuit peste 800 000 de documente interne și a luat în considerare feedbackul din partea a peste 200 de clienți activi dintr-o gamă largă de sectoare, cum ar fi construcțiile, fabricarea de automobile, electrocasnice și conducte. Acești clienți se bazează pe prețuri competitive ale oțelului pentru a concura cu produsele importate atât pe piața unică, cât și pe piețele mondiale.

Pentru a răspunde preocupărilor Comisiei privind concurența în materie de produse plate din oțel nealiat laminate la cald, la rece și galvanizate, ArcelorMittal a propus vânzarea unui număr de unități siderurgice în Europa către unul sau mai mulți cumpărători care concurează cu ArcelorMittal pe termen lung.

Comisia a concluzionat că tranzacția propusă, astfel cum a fost modificată prin angajamente, va asigura menținerea concurenței pe piețele europene ale oțelului și nu va duce la creșterea prețurilor, fiind în interesul industriilor prelucrătoare și al consumatorilor europeni. Decizia este condiționată de respectarea deplină a angajamentelor.

[77] Cazul M.8444 *ArcelorMittal/Ilva*, Decizia Comisiei din 7 mai 2018, disponibil la adresa http://ec.europa.eu/competition/elojade/isef/case_details.cfm?proc_code=2_M_8444.

Prin urmare, controlul concentrărilor este însoțit de o acțiune decisivă a UE în sensul protejării industriei siderurgice a UE împotriva denaturărilor exercitate de practicile comerciale neloiale din țările terțe. Comisia ia în considerare preocupările industriei europene a oțelului, dar și numeroasele întreprinderi europene care se bazează pe oțel ca factor de producție. În prezent există diverse măsuri de protecție comercială care se aplică importurilor de produse din oțel și fier, inclusiv din China, Rusia, India și alte câteva state. În plus, în prezent, sunt în desfășurare mai multe anchete privind protecția comercială pentru produsele din oțel. De asemenea, Comisia participă la Forumul mondial privind supracapacitatea producției siderurgice pentru a aborda cauzele profunde ale supracapacității din sectorul siderurgic la nivel mondial, pentru a dezvolta soluții concrete de politică.

Vânzarea activelor societății Ilva către ArcelorMittal ar trebui să contribuie, de asemenea, la accelerarea lucrărilor urgente de curățare a mediului în regiunea Taranto. Această activitate esențială de depoluare ar trebui să continue fără întârziere[78] pentru a proteja sănătatea populației învecinate și a mediului, astfel cum s-a convenit în perioada 2016-2017 cu autoritățile italiene.

Într-o anchetă separată în temeiul normelor privind ajutoarele de stat, Comisia a concluzionat la 21 decembrie 2017[79] că două împrumuturi acordate de Italia în 2015 pentru a sprijini societate Ilva au implicat ajutoare de stat ilegale și incompatibile. Comisia a solicitat Italiei să recupereze beneficiile necuvenite de aproximativ 84 de milioane EUR de la Ilva.

Ancheta amănunțită a Comisiei privind propunerea de achiziționare a societății Alstom de către Siemens

Trenurile și echipamentele de semnalizare aferente acestora sunt esențiale pentru transportul din Europa. La 13 iulie 2018, Comisia Europeană a deschis o anchetă amănunțită[80] pentru a evalua propunerea de achiziție a societății Alstom de către Siemens, în conformitate cu Regulamentul UE privind concentrările economice.

Siemens (Germania) și Alstom (Franța) sunt lideri mondiali în sectorul transportului feroviar, iar tranzacția propusă ar însemna o combinare a celor mai mari doi furnizori de soluții de material rulant și de soluții de semnalizare din SEE, nu numai în ceea ce privește mărimea operațiunilor combinate, ci și în ceea ce privește amprenta lor geografică.

Preocupările Comisiei au fost legate de posibilitatea unei concurențe reduse pe piețele în care entitatea rezultată în urma concentrării ar fi activă, în special în ceea ce privește furnizarea mai multor tipuri de trenuri (material rulant) și de sisteme de semnalizare către operatorii de transport feroviar. Acest lucru ar putea conduce la prețuri mai mari, la o gamă de opțiuni mai redusă și la produse mai puțin inovatoare, în detrimentul operatorilor de transport feroviar, al administratorilor de infrastructură și, în cele din urmă, al milioanelor de europeni care folosesc zilnic transportul feroviar pentru a merge la muncă sau în timpul liber. Comisia a considerat că intrarea noilor concurenți pe piețele materialului rulant sau ale soluțiilor de semnalizare din SEE, inclusiv, în special, a potențialilor furnizori din China, pare puțin probabilă în viitorul apropiat.

[78] Începând cu 2013, Comisia a inițiat proceduri privind încălcarea dreptului comunitar împotriva Italiei pentru că nu a asigurat respectarea de către Ilva a legislației UE privind standardele de mediu.

[79] Cazul SA.38613 – *Ajutoare acordate Ilva*, Decizia Comisiei din 21 decembrie 2017, disponibil la adresa http://ec.europa.eu/competition/elojade/isef/case_details.cfm?proc_code=3_SA_38613.

[80] Cazul M.8677 *Siemens/Alstom*, disponibil la adresa http://ec.europa.eu/competition/elojade/isef/case_details.cfm?proc_code=2_M_8677.

Comisia a efectuat o anchetă amănunțită a efectelor tranzacției pentru a stabili dacă preocupările sale privind concurența se confirmă. Comisia a considerat că fuziunea ar fi afectat concurența pe piețele pentru sistemele de semnalizare feroviară și trenurile de mare viteză. Părțile nu au oferit soluții suficiente pentru a răspunde acestor preocupări. La 6 februarie 2019, Comisia a interzis societății Siemens să realizeze achiziția propusă a societății Alstom în conformitate cu Regulamentul UE privind concentrările economice[81].

Promovarea unei piețe competitive a transporturilor

Un sector al transporturilor competitiv și eficient este esențial pentru o piață unică funcțională, o strategie de creștere durabilă și o economie deschisă integrată pe piețele globale.

Creșterea considerabilă a traficului aerian a continuat în 2018, determinată parțial de avantajele unei concurențe intense între societățile aeriene și aeroporturi. Menținerea unei concurențe efective în acest sector a continuat să fie o prioritate. În ceea ce privește aeroporturile, Comisia a adoptat o decizie prin care s-a constatat că extinderea de douăzeci de ani a concesiunii pentru Aeroportul Internațional Atena Eleftherios Venizelos nu constituie ajutor de stat.[82] Această decizie a fost adoptată abia după ce taxa de concesiune inițială în valoare de 484 de milioane EUR, care se baza pe parametri financiari și de afaceri care nu erau conformi cu condițiile pieței, a fost majorată la 1,115 milioane EUR. Având în vedere acest preț majorat, Comisia a constatat că nu a fost implicat un ajutor de stat în cazul concesiunii extinse, deoarece Athens International Airport S.A. va plăti o taxă de piață adecvată pentru a continua să opereze Aeroportul Internațional din Atena Eleftherios Venizelos.

În noiembrie 2018, Comisia a inițiat proceduri în temeiul articolului 101 din TFUE împotriva Amadeus[83] și Sabre[84], principalii furnizori de sisteme informatizate de rezervare la nivel mondial. Ancheta se concentrează asupra posibilelor restricționări ale concurenței pe piața serviciilor de distribuție a biletelor de avion. Comisia este preocupată de faptul că astfel de restricții ar putea crea bariere în calea inovării și ar putea duce la creșterea costurilor de distribuție a biletelor, ducând, în cele din urmă, la creșterea prețului biletelor pentru călători.

În ceea ce privește sectorul transporturilor aeriene, deciziile Comisiei privind concentrările economice în contextul falimentului societății Air Berlin au permis achiziționarea în timp util a activelor Air Berlin de către concurenți puternici, care nu numai că vor menține, dar vor și îmbunătăți concurența pe diferite aeroporturi din Germania și Austria în beneficiul numărului mare de pasageri europeni care zboară spre și de pe aceste aeroporturi[85]. Pentru a contracara denaturările nejustificate ale concurenței prin acordarea de ajutoare de stat societăților aeriene aflate în dificultate economică, Comisia a inițiat, de asemenea, o anchetă formală privind un credit-punte în valoare de 900 de milioane EUR acordat de statul italian societății Alitalia în cursul anului 2017[86].

[81] A se vedea http://europa.eu/rapid/press-release_IP-19-881_en.htm.
[82] A se vedea http://europa.eu/rapid/press-release_IP-18-6785_en.htm.
[83] Cazul AT.40617 *Distribuția biletelor de avion (Amadeus)*, disponibil la adresa http://ec.europa.eu/competition/elojade/isef/case_details.cfm?proc_code=1_40617.
[84] Cazul AT.40618 *Distribuția biletelor de avion (Sabre)*, disponibil la adresa http://ec.europa.eu/competition/elojade/isef/case_details.cfm?proc_code=1_40618.
[85] A se vedea http://europa.eu/rapid/press-release_IP-17-5244_en.htm, http://europa.eu/rapid/press-release_IP-17-5402_en.htm și http://europa.eu/rapid/press-release_IP-18-4494_en.htm.
[86] A se vedea http://europa.eu/rapid/press-release_IP-18-3501_en.htm.

6. Creșterea rezilienței sectorului financiar în contextul uniunii bancare

Stabilizarea generală a sectorului financiar și punerea în aplicare treptată a cadrului de reglementare al uniunii bancare au generat mai puține intervenții de la bugetul public și, prin urmare, o reducere a cazurilor noi de ajutor de stat în acest sector. În plus, Comisia ar putea finaliza monitorizarea a încă 10 bănci în ceea ce privește obligațiile de angajament rezultate din deciziile privind ajutoarele de stat din trecut, și, de asemenea, ar putea închide un număr de cauze ce intră în domeniul de aplicare al vechilor coduri de lungă durată.

În Germania, în 2018, Comisia a aprobat privatizarea fără ajutor de stat a HSH Nordbank în urma unui proces deschis și competitiv care a condus la vânzarea băncii la un preț pozitiv și care a implicat o restructurare pentru a restabili viabilitatea băncii pe termen lung.[87] Statul sloven a vândut 65 % din participația sa la Grupul NLB, în conformitate cu un set de angajamente revizuite aprobate de Comisie în 2018.[88] Această tranzacție a reprezentat un element esențial al evaluării viabilității de către Comisie în decizia privind ajutorul de stat acordat de NLB din 2013. Comisia continuă să monitorizeze respectarea de către Slovenia a angajamentelor rămase.

În pofida rezistenței îmbunătățite a sectorului bancar din UE, anumite părți ale sectorului financiar încă se confruntă cu unele probleme vechi, anterioare creării cadrului privind uniunea bancară, în special nivelul încă ridicat al creditelor neperformante în unele state membre. Controlul Comisiei privind ajutoarele de stat din sectorul financiar continuă să joace un rol central în soluționarea acestor probleme.

În 2018, Comisia a aprobat un ajutor de lichidare pentru vânzarea celei de a doua bănci din Cipru ca mărime, a Băncii Cooperative a Ciprului, și lichidarea entității reziduale[89]. Acest lucru a permis ieșirea ordonată de pe piață a băncii care primise deja sprijin din partea statului de două ori în trecut și a permis eliminarea a aproape 30 % din creditele neperformante acordate în Cipru în sistemul bancar intern. Tot în Cipru, Comisia a aprobat schema ESTIA pentru a sprijini gospodăriile private și microîntreprinderile care au întâmpinat dificultăți în rambursarea creditelor ipotecare și riscă să își piardă reședința primară.[90]

În Italia, schema de garanții a statului italian de facilitare a securitizării creditelor neperformante (GACS), aprobată inițial în februarie 2016 și prelungită ulterior până la începutul lunii martie 2019[91]. În cadrul schemei, băncile italiene vor putea continua să finanțeze cedarea creditelor neperformante selectate utilizând o garanție de stat acordată în condițiile pieței. Schema GACS a avut o contribuție importantă la eliminarea creditelor neperformante din sistemul bancar italian: cele 17 cedări diferite de credite neperformante sprijinite de GACS între intrarea în vigoare a schemei și jumătatea lunii noiembrie 2018 au reprezentat aproximativ 60 % din reducerea netă totală a creditelor neperformante în Italia în această perioadă (aproximativ 51 de miliarde EUR în credite neperformante brute).

---

[87] Cazul SA.52288 – *Germania*, Decizia Comisiei din 26 noiembrie 2018, disponibil la adresa http://ec.europa.eu/competition/elojade/isef/case_details.cfm?proc_code=3_SA_52288.

[88] Cazul SA.33229 – *Slovenia*, Decizia Comisiei din 10 august 2018, disponibil la adresa http://ec.europa.eu/competition/elojade/isef/case_details.cfm?proc_code=3_SA_33229.

[89] Cazul SA.35334 – Cipru, Deciziile Comisiei din 19 iunie 2018 și 28 august 2018, disponibile la adresa http://ec.europa.eu/competition/elojade/isef/case_details.cfm?proc_code=3_SA_35334.

[90] Cazul SA.49554 - *Cipru*, Decizia Comisiei din 3 decembrie 2018, disponibil la adresa http://ec.europa.eu/competition/state_aid/cases/276985/276985_2032224_96_2.pdf.

[91] Cazul SA.51026(2018/N) – *Italia*, Decizia Comisiei din 31 august 2018, disponibil la adresa http://ec.europa.eu/competition/elojade/isef/case_details.cfm?proc_code=3_SA_51026.

7. Asigurarea unor condiții de concurență echitabile în domeniul impozitării

Încrederea în piața unică a UE depinde de crearea unor condiții de concurență echitabile, astfel încât întreprinderile să concureze pe baza meritelor și atunci când este vorba despre fiscalitate. De exemplu, un stat membru nu poate acorda avantaje fiscale grupurilor multinaționale care nu sunt disponibile și pentru alte întreprinderi (adesea întreprinderi locale), deoarece acestea ar denatura grav concurența.

Comisia continuă să lupte împotriva avantajelor fiscale selective

La 20 iunie 2018, Comisia a concluzionat că tratamentul fiscal acordat de Luxemburg societății Engie,[92] un furnizor de gaze și electricitate, a fost ilegal în ceea ce privește procedurile UE de ajutor de stat și incompatibil cu normele UE privind ajutoarele de stat. În consecință, s-a solicitat Luxemburgului să recupereze peste 120 de milioane EUR de la Engie.

Stoparea avantajelor fiscale selective: Decizia Engie

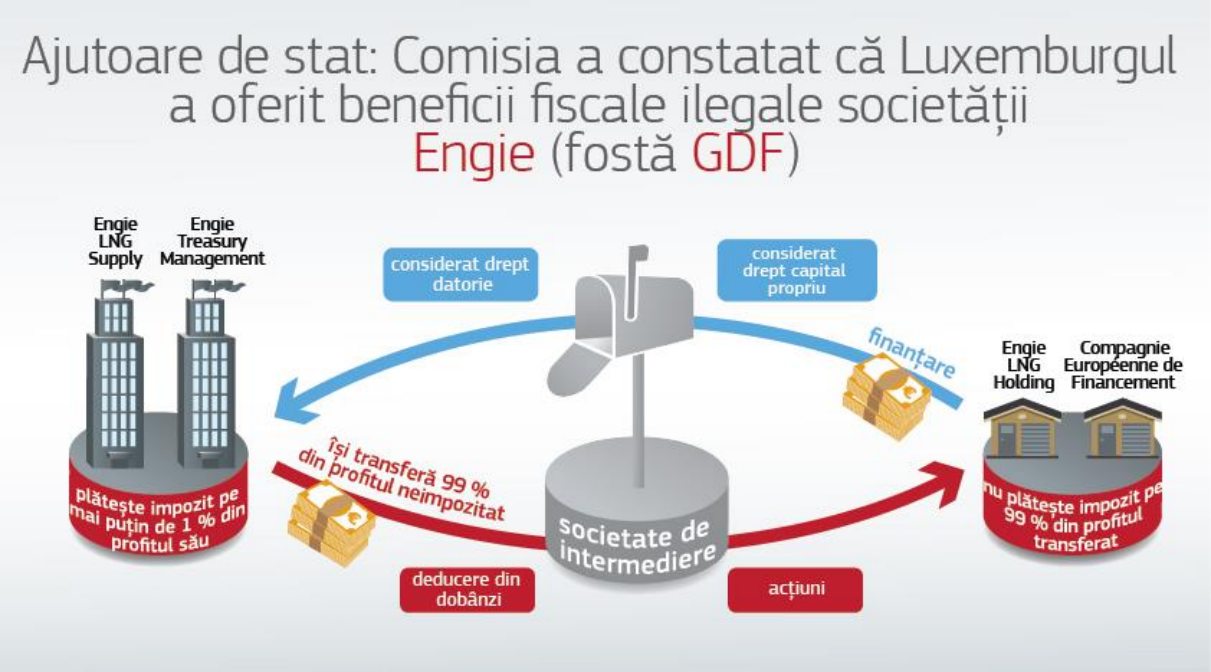
În urma unei anchete amănunțite lansate în septembrie 2016, Comisia a concluzionat că două seturi de decizii fiscale emise de Luxemburg au redus în mod artificial sarcina fiscală a Engie în Luxemburg timp de aproximativ un deceniu, fără o justificare valabilă.

În 2008 și, respectiv, 2010, Engie a pus în aplicare două structuri complexe de finanțare intragrup pentru două societăți din grupul Engie din Luxemburg, Engie LNG Supply și Engie Treasury Management. Acestea au implicat o tranzacție triunghiulară între Engie LNG Supply și, respectiv, Engie Treasury Management, și alte două societăți din grupul Engie din Luxemburg.

Ancheta Comisiei a arătat că deciziile fiscale emise de Luxemburg au aprobat un tratament inconsecvent al aceleiași tranzacții, atât în ceea ce privește datoriile, cât și capitalurile proprii, ceea ce nu reflecta realitatea economică, întrucât a redus în mod artificial sarcina fiscală a societății. Drept urmare, Engie a plătit un impozit pe profit efectiv de 0,3 % din anumite profituri în Luxemburg timp de aproximativ un deceniu.

Din aceste motive, Comisia a concluzionat că decizia fiscală a acordat societății Engie un avantaj economic selectiv. Mai exact, deciziile au permis societății Engie să evite plata impozitului pentru 99 % din profiturile generate de Engie LNG Supply și Engie Treasury Management în Luxemburg. Astfel, s-a solicitat Luxemburgului să recupereze peste 120 de milioane EUR de la Engie, reprezentând restanțe la plata impozitelor.

[92] Cazul SA.44888 – *Ajutoare acordate Engie*, Decizia Comisiei din 20 iunie 2018, disponibil la adresa http://ec.europa.eu/competition/elojade/isef/case_details.cfm?proc_code=3_SA_44888.

Comisia a salutat măsurile legislative luate de guvernul luxemburghez de modificare a codului său fiscal și de aliniere a dispozițiilor relevante la proiectul OCDE privind erodarea bazei impozabile și transferul profiturilor[93]. Acestea conțin, de asemenea, o modificare a legii privind impozitul pe profit, pentru a împiedica neimpozitarea profiturilor rezultate din conversia împrumuturilor în acțiuni. Cu toate acestea, modificarea nu se referă la tranzacțiile triunghiulare similare celor implementate de Engie.

Normele UE privind ajutoarele de stat împiedică statele membre să acorde beneficii fiscale necuvenite numai anumitor întreprinderi selectate. Statele membre nu pot face discriminări între societățile aflate în aceeași situație de fapt și de drept în lumina obiectivului acelorași legi naționale. O astfel de discriminare denaturează concurența și este ilegală în conformitate cu normele privind ajutoarele de stat. În plus, normele UE privind ajutoarele de stat impun recuperarea ajutoarelor de stat ilegale și incompatibile, în scopul de a se elimina denaturarea concurenței create de ajutor. Nu există amenzi în temeiul normelor privind ajutoarele de stat, iar recuperarea nu sancționează societatea în cauză, cu pur și simplu restabilește tratamentul egal în raport cu alte societăți.

La 19 septembrie 2018, Comisia a constatat că neimpozitarea anumitor profituri ale societății McDonald's în Luxemburg[94] nu a dus la acordarea de ajutoare de stat ilegale. Acest tratament, care a fost în concordanță cu legislația fiscală națională și cu Convenția de evitare a dublei impuneri între Luxemburg și Statele Unite, nu a oferit un avantaj selectiv în favoarea McDonald's, ci a fost consecința unei neconcordanțe între legislația fiscală din Luxemburg și cea din SUA. Prin urmare, Comisia a concluzionat că Luxemburg nu a încălcat normele UE privind ajutoarele de stat.

Printre modificările codului fiscal menționate mai sus pentru a alinia legislația fiscală cu proiectul OECD privind erodarea bazei impozabile și transferul profiturilor, Luxemburg a consolidat criteriile prevăzute de codul său fiscal pentru a defini noțiunea de „sediu

[93] A se vedea http://www.oecd.org/tax/beps/.
[94] Cazul SA.38945 *Presupusul ajutor acordat Mc Donald's - Luxemburg*, Decizia Comisiei din 19 septembrie 2018, disponibil la adresa http://ec.europa.eu/competition/elojade/isef/case_details.cfm?proc_code=3_SA_38945.

permanent”. În conformitate cu noile dispoziții, care au intrat în vigoare la 1 ianuarie 2019, Luxemburg poate, în anumite condiții, să impună societăților care pretind că au o prezență impozabilă în străinătate să transmită o confirmare că sunt într-adevăr supuse impozitării în cealaltă țară.

În plus, la 19 decembrie 2018, Comisia a concluzionat că Gibraltar[95] a oferit avantaje fiscale ilegale întreprinderilor multinaționale printr-un regim de scutire de la impozitul pe profit pentru dobânzi și redevențe din 2011 până în 2013, precum și prin intermediul a cinci decizii fiscale individuale care au oferit beneficii fiscale selective asupra anumitor venituri generate de societățile în comandită simplă neerlandeze. Beneficiarii trebuie să restituie Gibraltarului impozite neplătite în valoare de aproximativ 100 de milioane EUR.

În cursul anchetei Comisiei, Gibraltar și-a modificat normele fiscale pentru a-și consolida procedura în materie de soluții fiscale anticipate, a-și consolida normele privind prețurile de transfer, a consolida obligațiile contribuabililor (de exemplu, depunerea declarațiilor anuale, furnizarea de informații relevante în cererile de soluții fiscale) și pentru a îmbunătăți transparența cu privire la modul în care își implementează sistemul fiscal de impozitare. Comisia a salutat aceste norme îmbunătățite, care au intrat în vigoare în octombrie 2018.

Comisia continuă anchetele privind deciziile fiscale emise de Țările de Jos în favoarea Inter IKEA[96] și un regim fiscal pentru întreprinderile multinaționale din Regatul Unit[97].

Anchetele Comisiei privind deciziile fiscale individuale în statele membre demonstrează eficacitatea acestora

Soluțiile fiscale anticipate ca atare nu reprezintă o problemă în temeiul normelor UE privind ajutoarele de stat în cazul în care acestea nu fac decât să confirme că acordurile fiscale încheiate între societăți din cadrul aceluiași grup sunt conforme cu dispozițiile relevante ale legislației fiscale. Cu toate acestea, deciziile fiscale care conferă un avantaj fiscal selectiv anumitor societăți pot denatura concurența pe piața unică a UE, încălcând normele UE privind ajutoarele de stat.

Statele membre au înregistrat progrese semnificative în punerea în aplicare a deciziilor Comisiei de recuperare a impozitelor neplătite, adoptate în anul precedent de către Comisie, care împiedică de facto societățile să continue să beneficieze de avantaje ilegale. În mai 2018, Luxemburg a finalizat recuperarea a peste 260 de milioane EUR de la Amazon, plus o sumă de 21 de milioane EUR reprezentând dobânzi. În octombrie 2018, Luxemburg a recuperat, de asemenea, peste 120 de milioane EUR de la Engie, plus 1 milion EUR reprezentând dobânzi. În aceeași lună, Irlanda a recuperat de la Apple cuantumul integral al ajutorului ilegal și incompatibil, adică 13,1 miliarde EUR, plus dobânda de aproximativ 1,2 miliarde EUR. Pentru toate aceste cazuri, banii se află într-un cont de garanție, în așteptarea rezultatului apelului în curs la decizia Comisiei în fața instanțelor UE.

[95] Cazul SA.34914 *Regimul privind impozitul pe profit UK - Gibraltar (ITA 2010)*, Decizia Comisiei din 19 decembrie 2018, disponibil la adresa http://ec.europa.eu/competition/elojade/isef/case_details.cfm?proc_code=3_SA_34914.

[96] Cazul SA.46470 *Presupus ajutor acordat ILEA - NL*, disponibil la adresa http://ec.europa.eu/competition/elojade/isef/case_details.cfm?proc_code=3_SA_46470.

[97] Cazul SA.44896 *Schema potențială de ajutor de stat privind scutirea de la finanțare a grupului CFC din Regatul Unit*, disponibil la adresa http://ec.europa.eu/competition/elojade/isef/case_details.cfm?proc_code=3_SA_44896.

8. Unirea forțelor pentru promovarea unei culturi a concurenței la nivel mondial

Pe măsură ce piețele mondiale continuă să se integreze și tot mai multe societăți se bazează pe lanțuri valorice globale, agențiile din domeniul concurenței trebuie să își intensifice colaborarea și să convină asupra unor standarde și proceduri comune mai mult ca niciodată. Aplicarea eficace a normelor în materie de concurență depinde într-o măsură tot mai mare de cooperarea cu alte organisme de asigurare a respectării normelor. Atunci când practicile comerciale ale unei societăți aduc prejudicii concurenței în diferite țări și continente, condițiile de piață corecte și echitabile pot fi restabilite numai dacă autoritățile de aplicare a legii acționează ca o echipă.

Comisia s-a aflat în fruntea cooperării internaționale în domeniul concurenței, atât la nivel multilateral, cât și la nivel bilateral. În 2001, Comisia a fost printre membrii fondatori ai Rețelei Internaționale a Concurenței (ICN), care numără în prezent peste 130 de membri. Comisia este, de asemenea, activă în toate forurile internaționale dedicate concurenței, inclusiv OCDE, UNCTAD, OMC și Banca Mondială[98].

La nivel bilateral, Comisia își propune să promoveze condiții de concurență echitabile la nivel internațional prin includerea de dispoziții privind concurența și ajutoarele de stat în acordurile sale privind comerțul liber și asocierea. În 2018, Comisia a continuat negocierile cu Chile, Mexic, Mercosur, Azerbaidjan, Tunisia, Indonezia, Andorra, Monaco și San Marino și a inițiat negocieri cu Australia, Noua Zeelandă, Kârgâzstan și Uzbekistan. La sfârșitul anului 2018, negociatorii din Uniunea Europeană și Elveția au convenit asupra textului unui acord-cadru instituțional care include și norme privind ajutoarele de stat. În plus, Comisia se angajează într-o gamă largă de activități de cooperare cu autoritățile de concurență din mai multe țări terțe, pe baza acordurilor sau a memorandumurilor de înțelegere. În iunie 2018, Comisia a semnat un acord administrativ cu Mexic.

În 2018, cooperarea DG Concurență în materie de politică în domeniul concurenței și în soluționarea cazurilor, inclusiv dialogul privind controlul ajutoarelor de stat, a continuat cu Administrația de stat a Chinei pentru reglementarea pieței (SAMR), care a fost înființată în 2018 ca urmare a reorganizării administrației centrale chineze. SAMR regrupează Birourile anti-monopol ale Ministerului Comerțului, Comisia Națională pentru Dezvoltare și Reformă (NDRC) și Camera de Stat pentru Industrie și Comerț, precum și Biroul de evaluare a concurenței din cadrul NDRC. Direcția Generală Concurență a cooperat cu SAMR la soluționarea a cinci cazuri de revizuire a concentrărilor și a răspuns solicitării SAMR de a formula observații cu privire la proiectele sale de reglementare care interzic abuzul de poziție dominantă pe piață. În plus, au avut loc mai multe schimburi la nivel tehnic cu privire la activitățile SAMR pentru promovarea sistemului său de revizuire a concurenței loiale.

Comisia își menține angajamentul de a promova o cultură extinsă a concurenței, precum și de a promova condiții de concurență echitabile la nivel mondial care să permită întreprinderilor să concureze pe baza meritelor. În 2018, Comisia și-a continuat eforturile de îmbunătățire a normelor multilaterale privind subvențiile, ca parte a conceptului UE de modernizare a OMC. Obiectivele principale sunt sporirea transparenței, asigurarea unor norme mai bune privind subvențiile nocive și abordarea adecvată a problemelor cu întreprinderile de stat. În plus, Comisia a continuat să se angajeze în inițiative sectoriale pentru a aborda subvențiile în context internațional, cum ar fi în sectorul oțelului (Forumul global G20 privind excesul de capacitate a producției de oțel), al semiconductorilor (Orientările regionale de sprijin pentru

[98] Pentru informații suplimentare și mai detaliate, a se vedea partea I a documentului de lucru al serviciilor Comisiei care însoțește prezentul raport.

industria semiconductorilor) și al construcției navale (OCDE). În cele din urmă, Comisia continuă să colaboreze cu statele membre ale UE în cadrul grupului pentru politici privind subvențiile internaționale pentru a face schimb de opinii și a coordona inițiativele privind subvențiile la nivel internațional și la nivel bilateral.

Încurajarea unui dialog interinstituțional regulat și constructiv

Parlamentul European, Consiliul și comitetele consultative, cu rolurile lor specifice față de cetățenii europeni și părțile interesate, sunt parteneri-cheie în dialogul privind politica în domeniul concurenței.

În aprilie, doamna comisar Vestager a făcut schimb de opinii în cadrul sesiunii plenare a Parlamentului cu privire la realizările generale în curs în ceea ce privește politica în domeniul concurenței. În octombrie, aceasta a discutat despre avantajele concurenței pentru a spori competitivitatea industriilor europene. În noiembrie, a salutat, împreună cu Parlamentul, finalizarea noii directive al cărei obiect este acela ca agențiile naționale de concurență să devină mai eficiente în aplicarea normelor europene în materie de concurență. De asemenea, a participat la dezbateri pe diverse teme cu comisiile din Parlament: Comisia pentru afaceri economice și monetare, în iunie și octombrie, și Comisia pentru industrie și cercetare, în iulie. La rândul său, în luna mai, directorul general Johannes Laitenberger a vizitat grupul de lucru dedicat Concurenței din cadrul Comisiei pentru afaceri economice și monetare. În noiembrie, acesta a făcut schimb de opinii cu Comisia economică și pentru afaceri plenară, în urma dezbaterii pregătitoare cu directorul general adjunct Carles Esteva Mosso din cadrul acestei comisii din octombrie.

Ca și în anii precedenți, Parlamentul a adoptat o rezoluție referitoare la raportul anual al Comisiei privind politica în domeniul concurenței. Parlamentul a aprobat o politică solidă în materie de concurență care păstrează integritatea pieței interne și oferă cetățenilor prețuri accesibile, o gamă de opțiuni și inovații pe piață. Acesta a fost un sprijin bine-venit pentru eforturile Comisiei din 2018 de combatere a cartelurilor ilegale și a abuzurilor de poziție dominantă a întreprinderilor și de revizuire a fuziunilor și a ajutoarelor de stat acordate pe piața noastră unică.

De asemenea, în 2018, Parlamentul a rămas angajat în lupta împotriva evaziunii fiscale și a evitării obligațiilor fiscale. Parlamentul a salutat eficacitatea dovedită a controlului ajutoarelor de stat în abordarea avantajelor fiscale selective pentru întreprinderile multinaționale. În 2018, Comisia a continuat să întreprindă acțiuni importante în acest domeniu[99]. Comisia a adoptat o abordare sistematică în ceea ce privește analiza probelor privind deciziile fiscale din toate statele membre.

Parlamentul a solicitat Comisiei să continue să joace un rol esențial în ceea ce privește controlul ajutoarelor de stat în sectorul financiar, pentru a se asigura că ajutorul acordat băncilor este menținut la nivelul minim necesar și că sunt luate măsurile adecvate pentru a restabili viabilitatea sectorului bancar și pentru a reduce la minimum denaturările concurenței pe piața internă. Comisia a împărtășit obiectivul Parlamentului de a reduce ajutoarelor de stat în acest sector în timp. Comisia a continuat să explice acțiunile sale în acest domeniu în celelalte instituții.

În aprilie, Parlamentul a organizat o audiere privind economia digitală. Parlamentul a invitat Comisia să reflecteze asupra modului în care aplicarea legii în domeniul concurenței poate

[99] Pentru informații detaliate, a se vedea capitolul 2 din prezentul raport.

rămâne actuală într-o societate online. În martie, comisarul Vestager a numit trei consilieri speciali pentru a le solicita părerea cu privire la viitoarele schimbări digitale cheie care vor afecta pieţele şi consumatorii şi implicaţiile acestora asupra concurenţei. În cadrul aceluiaşi exerciţiu, Comisia a iniţiat un proces de consultare privind importanţa datelor, a algoritmilor şi alte aspecte ale economiei digitale, şi a solicitat părţilor interesate să îşi prezinte punctele de vedere. Comisia pentru afaceri economice şi monetare (ECON) a Parlamentului a salutat aceste iniţiative.

În iulie, doamna comisar a avut un schimb de opinii cu deputaţii în Parlament European cu privire la modul în care aplicarea legislaţiei în domeniul concurenţei contribuie la creşterea competitivităţii industriilor europene. Aceasta a explicat că, pentru fiecare întreprindere care doreşte să realizeze o fuziune, multe întreprinderi din Europa se bazează pe mijloace de producţie la preţuri echitabile, astfel încât să le permită să crească şi ele pe pieţele mondiale. În acest sens, Comisia continuă să ancheteze fuziunile industriale mari pentru a vedea care este impactul acestora asupra concurenţei şi a mulţumit Parlamentului pentru încurajarea sa puternică în acest sens.

Întrucât autorităţile naţionale din domeniul concurenţei adoptă 85 % din decizii aplicând normele UE antitrust, s-a dovedit a fi imperativ să se sporească eficacitatea acestora în calitate de organisme de asigurare a respectării normelor. În decembrie 2018, Parlamentul şi Consiliul au semnat o directivă care impunea statelor membre să ofere agenţiilor naţionale din domeniul concurenţei competenţe de anchetare şi instrumente de aplicare eficace pentru a proteja concurenţa pe teritoriile lor, precum şi posibilitatea de a impune amenzi cu caracter disuasiv pentru conduita anticoncurenţială şi de a-şi coordona programele de clemenţă. Comisia a asigurat Parlamentul că va verifica cu atenţie dacă statele membre pun în aplicare directiva în mod complet şi eficace. Ca răspuns la un apel din partea Parlamentului, Comisia a mai afirmat că măsurile provizorii ar putea reprezenta un instrument-cheie pe care autorităţile din domeniul concurenţei îl pot folosi pentru a se asigura că nu va fi afectată concurenţa în timp ce o anchetă este în curs de desfăşurare. Pentru a permite autorităţilor din domeniul concurenţei să facă faţă cu mai multă eficacitate evoluţiilor de pe pieţele cu o dinamică rapidă, Comisia s-a angajat să efectueze o analiză pentru a stabili dacă există mijloace pentru a simplifica adoptarea măsurilor provizorii în cadrul Reţelei europene în domeniul concurenţei în termen de doi ani de la data transpunerii directivei menţionate. Comisia a fost de acord să prezinte rezultatele Parlamentului şi Consiliului.

Comisia a recunoscut importanţa acordată atât de Parlament, cât şi de Consiliu unei concurenţe efective la nivelul întregului lanţ alimentar. În acest sens, în deciziile sale recente, cum ar fi cele referitoare la fuziunea Bayer/Monsanto în sectorul agrochimic, fuziunea dintre societăţile americane din industria chimică Dow şi DuPont, şi achiziţionarea Syngenta de către ChemChina, Comisia a aplicat o abordare care presupune cesiuni de active substanţiale ca o condiţie pentru compensarea tranzacţiilor. Comisia a continuat să ancheteze AB InBev cu privire la posibilele sale restricţii privind importurile paralele de bere în Belgia. De asemenea, Comisia a publicat Studiul privind organizaţiile de producători şi activităţile acestora în sectorul uleiului de măsline, al cărnii de vită şi al culturilor arabile, care a fost comandat pentru a înţelege mai bine provocările cu care se confruntă fermierii în ceea ce priveşte crearea de organizaţii de producători care să îi poată ajuta să îşi îmbunătăţească poziţia în cadrul lanţului de aprovizionare.

În 2018, comisarul Vestager şi DG Concurenţă au contribuit, de asemenea, din perspectiva politicii în domeniul concurenţei, la dezbaterea privind viitorul cadru financiar multianual al Uniunii. Comisarul a participat la Consiliul Competitivitate în martie pentru a explica modul

în care normele privind ajutoarele de stat se pot adapta creșterii întreprinderilor noi și întreprinderilor cu capitalizare medie, având în vedere discuțiile în curs privind viitorul cadru financiar multianual. La sfârșitul anului 2018, Parlamentul și Consiliul au aprobat modificarea propusă a Regulamentului de abilitare al Consiliului 2015/1588 pentru a scuti alte categorii de ajutoare de stat de la obligația de notificare a ajutorului către Comisie.

De asemenea, instituțiile au discutat cu privire la necesitatea de a stimula aplicarea normelor în domeniul concurenței în cadrul viitorului cadru financiar multianual al Uniunii. În decembrie, Comisia pentru afaceri economice și monetare a Parlamentului a aprobat aspectele legate de concurență ale programului pentru piața unică. Această comisie a fost de acord că CE ar trebui să dispună de fonduri stabile pentru a investi în echipamente IT pentru a soluționa în mod eficace cazurile de concurență, pentru a sprijini rețelele de cooperare cu agențiile naționale și internaționale din domeniul concurenței și pentru a intensifica eforturile de comunicare în vederea asigurării respectării normelor europene în domeniul concurenței.

Reprezentanții DG Concurență au făcut, de asemenea, schimb de opinii cu Comitetul Economic și Social. Comitetul a aprobat principalele componente ale activității Comisiei în domeniul aplicării normelor în materie de concurență. De asemenea, Comitetul a sprijinit pe deplin Regulamentul de abilitare al Consiliului în domeniul ajutoarelor de stat.

Notificarea Regatului Unit în temeiul articolului 50 din TUE

Ca urmare a notificării transmise de Regatului Unit în temeiul articolului 50 din TUE, Comisia a început pregătirea retragerii Regatului Unit din Uniunea Europeană. Direcția Generală Concurență participă la pregătirea acestei retrageri în ceea ce privește instrumentele din portofoliul său (fuziuni, antitrust și ajutoare de stat). Printre altele, Direcția Generală Concurență a sprijinit grupul operativ al Comisiei pentru pregătirea și desfășurarea negocierilor cu Regatul Unit în temeiul articolului 50 din TUE în cadrul negocierilor privind acordul de retragere.